

MATKUSTAMOHENKILÖSTÖÄ koskeva

TYÖEHTOSOPIMUS

2013 – 2016

Sisällysluettelo

Työehtosopimus

1 § Sopimuksen soveltamisala	1
2 § Ulkopuolisen työvoiman käyttäminen	1
3 § Keskusjärjestösopimukset	1
4 § Työn johto ja jakaminen sekä järjestäytymisoikeus	1
5 § Työhön ottaminen, edistyminen ja työsuhteen päätyminen	2
6 § Työpaikka	4
7 § Työtehtävät	4
8 § Palkkaus	5
9 § Työaika	7
10 § Aikaero- ja kaukolennot	15
11 § Pitkä poissaolo	18
12 § Pitkän matkan kone	19
13 § Työmatkakorvaukset	19
14 § Vapaapäivät	20
15 § Matkustamohenkilökunnan työehdoissa noudatettava korvauskäytäntö	22
16 § Sairausajan ja äitiysvapaan palkka sekä perhevapaoikeus	27
17 § Vuosiloma ja lomarahat	30
18 § Palkalliset poissaolot	31
19 § Päiväraha ja yöpyminen	31
20 § Virkapuku	32
21 § Vakuutukset	32
22 § Pääluottamusmiehet, luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut	33
23 § Paikallinen sopiminen	34
24 § Työllistyminen ja muutosturva	34
25 § Kokoontuminen työpaikalla	34
26 § Jäsenmaksujen periminen	35
27 § Työrauha	35
28 § Erimielisyyksien ratkaiseminen	35
29 § Sopimuksen voimassaoloaika	35

Liitteet

Allekirjoituspöytäkirja (liite 1)	37
Matkustamohenkilökunnan vähimmäispalkat (liite 2)	39
Työaikataulukko (liitteet 3 a ja b)	40
Lepo- ja puskuriajat asemapaikalla ja ulkoasemilla (liite 4)	43
Hotellisopimus (liite 5)	46
Palautumistaulukko (liite 6)	51
Työsopimusmalli (liite 7)	52

MATKUSTAMOHENKILÖSTÖÄ KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS 2013 – 2016

1 § Sopimuksen soveltamisala

1. Tällä sopimuksella määrätään säännöllisessä reittiliikenteessä ja raskaassa tilauslentoliikenteessä työskentelevän matkustamohenkilökunnan (cabin attendant (ca)) työehdot.

Pöytäkirjamerkintä:

Säännöllisenä reittiliikenteenä ja raskaana tilauslentoliikenteenä pidetään yli 19-paikkaisella tai lentoonlähtömassaltaan yli 27 000 kg lentokoneilla harjoitettavaa liikennettä

2. Tätä sopimusta ei noudateta erillisen työsopimuksen tehneisiin matkustamopalveluosaston esimiehiin.

3. Yhdistyksellä tarkoitetaan jäljempänä Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistys ry:tä.

2 § Ulkopuolisen työvoiman käyttäminen

Alihankintaa tai työvoiman vuokrausta koskeviin sopimuksiin otetaan ehto, jossa alihankkija tai työvoimaa vuokraava yritys sitoutuu noudattamaan tätä työehtosopimusta sekä työ- ja sosiaalialainsäädäntöä.

3 § Keskusjärjestösopimukset

Tämän työehtosopimuksen osana noudatetaan TT – SAK:n yleissopimusta siltä osin kuin tässä työehtosopimuksessa ei ole toisin sovittu.

4 § Työn johto ja jakaminen sekä järjestäytymisoikeus

1. Työnantajalla on oikeus johtaa ja jakaa työtä sekä ottaa toimeen ja siitä erottaa ca:ita riippumatta siitä, ovatko nämä järjestäytyneitä vai eivät.

2. Ca:iden on palveluksessa noudatettava työnantajan, esimiesten, viranomaisten ja lentotoiminnan turvallisuutta koskevia ohjeita ja määräyksiä.

3. Ca ei ole oikeutettu ulkopuoliselle ilmaisemaan työnantajaa koskevia luottamuksellisesti tietoonsa saamiaan seikkoja.

4. Järjestäytymisoikeus on molemmin puolin loukkaamaton.

5. Työnantaja jakaa ca:iden palvelun siten, että heidän työmääränsä sekä pyhätyönsä sunnuntaisin ja juhlapäivinä jakautuvat mahdollisimman tasapuolisesti pitämällä luetteloa keskimääräisistä ansioista palkkaluokittain.

5 § Työhön ottaminen, edistyminen ja työsuhteen päätyminen

1. Työntekijät valitaan henkilöistä, jotka täyttävät JAR-OPS 1:n ja ilmailuviranomaisen matkustamohenkilökunnalle asettamat pätevyysvaatimukset ja jotka ovat hyväksyttävästi suorittaneet vähintään JAR-OPS 1:n mukaisen peruskoulutuksen.

2. Työsopimus tehdään enintään neljän kuukauden koeajalla, jonka kestäessä työsuhde voidaan molemmin puolin purkaa ilman irtisanomisaikaa. Osapuolet suosittelevat että työsopimus tehdään kirjallisena. Työsopimusmalli liitteenä (liite 7).

3. Ca:ista pidetään ca-virkaikäluetteloa ja hallinnollista virkaikäluetteloa. Lisäksi purseri- tai vastaavassa tehtävässä toimivista ca:ista pidetään erillistä keskinäistä virkaikäluetteloa, jonka perusteena on palvelusaika purserina. Purserivirkaikä määräytyy samoin perustein, kuin ca- ja hallinnollinen virkaikä.

Ca-virkaikäluettelo laaditaan siten, että siinä otetaan huomioon palvelusaika saman työnantajan tai yhtiöryhmän palveluksessa ca:na sekä enintään puolet palvelusajasta ca:na muissa yhtiöissä, kuitenkin enintään yhteensä viisi vuotta

Pöytäkirjamerkintä:

Purserivirkaikä muodostetaan siten, että tämän sopimuksen voimaantuloajankohtana purseritehtävässä toimivat ca:t asetetaan tuolloin voimassaolevan ca-virkaiän mukaiseen keskinäiseen purserivirkaikäjärjestykseen. Tämän ajankohdan jälkeen purseritehtävään nimitettävät ca:t asetetaan heidän ca-virkaiästä riippumatta P-virkaikäluettelon viimeisiksi siten, että samana ajankohtana purseritehtävään nimitettävät sijoitetaan heidän keskinäisessä ca-virkaiän mukaisessa järjestyksessä.

Virkaikää vähentävät poissaolot huomioidaan edellisen kappaleen mukaan muodostetussa P-virkaikäluettelossa tämän sopimuksen voimaantuloajankohdasta lukien siten, että P-virkaikää vähennetään vastaavasti kuin ca-virkaikää.

Hallinnollinen virkaikä tarkoittaa työsuhteen tai työsuhteiden kestoaikaa saman työnantajan palveluksessa.

Jos ca on kalenterivuoden aikana ollut muulla palkattomalla vapaalla kuin erityisäitiys-, äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaalla yhteensä yli 62 kalenteripäivää, vähennetään tämä aika kokonaisuudessaan hallinnollisesta ja ca-virkaiästä.

Palvelukseen tulevien ca:iden virkaikäjärjestys kursseittain määräytyy fyysisen iän perusteella, vanhin ensin. Samana päivänä syntyneiden virkaikä määräytyy kurssin alkaessa vallinneen aakkosjärjestyksen mukaan.

Pöytäkirjamerkintä:

Virkaiän laskentasäännöt ovat tulleet voimaan 1.4.2005 lukien. Uutta laskentasääntöä muiden työnantajien palvelun hyvittämisestä sovelletaan 1.4.2005 jälkeen alkaneissa työsuhteissa.

4. Lentoemäntien ja stuerttien keskuudesta valitaan riittävä määrä ca:ita toimimaan matkustamon vanhimpana, joiden tehtävänä on johtaa matkustamohenkilökunnan työtä koneessa. Ennen valintamenettelyyn ryhtymistä työnantaja ja pääluottamusmies toteavat yhteisesti prosessin aikataulun, toteuttamistavan sekä valintakriteerit, joiden perusteella työnantaja tekee valinnat.

5. Ca:lla on oikeus esittää toivomus kahteen lentoon kalenterivuodessa tai muuhun sovittuun ajanjaksoon.

6. Ca:iden siirtäminen ja kouluttaminen ansioita lisäävään tehtävään pyritään suorittamaan ca-virkaikäjärjestyksessä. Mikäli ca:ita joudutaan määräämään konetyyppikoulutukseen, se tehdään koulutusryhmittäin nuoremmuusjärjestyksessä.

7. Valitessaan ca:ita kouluttaja- tai muihin vastaaviin tehtäviin työnantaja ei ole sidottu ca-virkaikäjärjestykseen.

8. Irtisanomisajat ovat :

Työnantajan puolelta:

- 14 päivää, jos työsuhde on jatkunut enintään 1 vuoden
- 1 kk, jos työsuhde jatkunut yli vuoden mutta enintään 4 vuotta.
- 2 kk, jos työsuhde jatkunut yli 4 mutta enintään 8 vuotta.
- 4 kk, jos työsuhde jatkunut yli 8 mutta enintään 12 vuotta.
- 6 kk, jos työsuhde jatkunut yli 12 vuotta.

Työntekijän puolelta:

- 14 päivää, jos työsuhde on jatkunut enintään 5 vuotta
- 1 kk, jos työsuhde jatkunut yli 5 vuotta
-

9. Sovitusta irtisanomisajasta huolimatta työnantajalla ja ca:lla on heti oikeus purkaa työsopimus ilman irtisanomisaikaa työsopimuslain tarkoittamissa tapauksissa.

10. Mikäli työnantaja joutuu taloudellisilla tai tuotannollisilla perusteilla vähentämään ca:ita, irtisanomisjärjestys on hallinnollinen virkaikäjärjestys, nuorin ensin.

11. Työsuhteen päättyessä lisien osuus maksetaan päättymispäivää vastaavana säännönmukaisena palkanmaksupäivänä. Lopputilin maksamisen edellytyksenä on, että ca on palauttanut työnantajalle kuuluvan omaisuuden työnantajan erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

12. Ca ei saa ilman työnantajalta saatua nimenomaista lupaa osallistua toisen lentotyönantajan/miehistöä vuokraavan työnantajan matkustamohenkilökunnalle tarkoitetuille kursseille tai muuhun toimintaan hänen ollessaan työsuhteessa työnantajaan.

6 § Työpaikka

1. Ca on velvollinen tekemään työtään työnantajan määräämällä paikkakunnalla, jota jäljempänä kutsutaan asemapaikaksi.

2. Mikäli ca määrätään muuttamaan asemapaikkaansa, työnantaja vastaa kohtuullisista muuttokustannuksista.

Ca:n siirtyminen uudelle asemapaikalle tapahtuu ensisijaisesti vapaaehtoisuuden perusteella ca-virkaikäjärjestyksessä (vanhin ensin). Jos ca joudutaan määräämään muuttamaan asemapaikkaa, noudatetaan käänteistä ca-virkaikäjärjestystä.

Mikäli työnantaja perustaa uusia asemapaikkoja, työnantaja kutsuu koolle toimikunnan käsittelemään asiaa. Toimikuntaan kuuluu kaksi työnantajan ja kaksi työntekijöiden edustajaa.

Ca:ta ei voida ilman hänen suostumustaan velvoittaa muuttamaan Suomen rajojen ulkopuolelle.

3. Mikäli työnantaja tekee toisen työnantajan kanssa pitkäaikaisen sopimuksen, jonka perusteella ca joutuu lentämään toisen työnantajan koneella tai toisen työnantajan ca:t lentävät työnantajan koneilla, työnantaja ilmoittaa asiasta työntekijöille ennen sopimuksen tekoa.

7 § Työtehtävät

1. Ca:n tehtävänä on hoitaa matkustamopalvelua koneessa siten, että matkustajien turvallisuus, mukavuus ja viihtyvyys taataan työnantajan edellyttämällä tavalla. Matkustajat perehdytetään koneen turvallisuuslaitteisiin ja valvotaan, että matkustajat noudattavat annettuja turvallisuusmääräyksiä.

Pysyvistä järjestelyistä asemarakennuksessa palvelun suhteen sovitaan tarvittaessa pääluottamusmiehen kanssa.

2. Ca suorittaa koneessa lennon aikana myyntiä matkustajille ja tilittää myynnistä saadut tulot työnantajan ohjeiden mukaan.

Työnantajan tulee maksaa ca:lle myyntiprovisio. Pääluottamusmies ja työnantaja sopivat sen määrästä ja toteuttamistavasta paikallisesti.

3. Jos olosuhteet niin vaativat, ca voidaan tilapäisesti määrätä suorittamaan muutakin hänelle soveltuvaa työtä hänen ansioitaan vähentämättä. Tällöin otetaan huomioon ca:n ammatti ja koulutus. Ca:t määrätään tällaiseen työhön hallinnollisen virkaikäluettelon tarkoittamassa nuoremmuusjärjestyksessä.

4. Ca:n tulee ilmoittaa esimiehelleen mahdollisesti havaitsemansa puutteellisuudet ja tehdä esityksiä puutteellisuuksien korjaamiseksi.

5. Palvelustehtävissä tarvittavat passit ja viisumit sekä viranomaisen määräämät rokotukset maksaa työnantaja.

8 § Palkkaus

1. Ca:iden vähimmäispalkat ovat tämän sopimuksen liitteenä (liite 2).

2. Ca:lle maksetaan lisätyökorvauksena lentotyötunneilta 15 o/oo vähimmäispalkasta yli 120 tunneilta kuukaudessa.

3. Sunnuntaisin, kirkollisina juhlapäivinä, itsenäisyys- ja vapunpäivänä kello 00-24 sekä joului-, uudenvuoden- ja juhannusaattona kello 18 alkaen tehdystä työstä maksetaan ca:lle peruspalkan lisäksi pyhätyökorvauksena yksinkertainen tuntipalkka tehdyltä työtunnilta. Ajan määrittelyssä käytetään asemapaikan aikaa.

4. Lauantaina tehdystä työstä maksetaan lauantaiyölisänä kello 12.00 jälkeen 50 % perustuntipalkasta laskettuna työtuntia kohden. Ajan määrittelyssä käytetään asemapaikan aikaa. Mikäli kysymyksessä olevalta lauantaiyötyöajalta työehtosopimuksen juhlapäiviä koskevien määräysten nojalla on suoritettava edellä mainittua suurempi korvaus, noudatetaan tällöin yksinomaan mainittua korkeampaa korotusperustetta.

5. Ca:n tuntipalkka saadaan jakamalla vähimmäispalkka luvulla 120.

6. Kello 23.00 - 07.00 välisenä aikana tehdystä työstä maksetaan yötyölisää 4 o/oo vähimmäispalkasta tunnilta.

Jos yötyötä on tehty 4 tuntia tai enemmän ja työvuoro jatkuu klo 07.00 jälkeen, maksetaan yötyökorvausta työvuoron päättymiseen asti.

Aika määräytyy Suomen ajan mukaan. Euroopan ulkopuolelle suuntautuvassa liikenteessä kuitenkin sen paikkakunnan paikallisajan mukaan, missä ko. työjaksoa edeltävä lepo on ollut. Paikallisaikojen kausimuutoksia ei oteta huomioon.

7. Sellaisilta tunneilta, jotka ylittävät 8 tuntia vuorokaudessa, maksetaan ca:lle erillinen

tuntikorvaus seuraavasti:

8-11 t	0,5
11-12	1
yli 12	3

Ca voi kuitenkin siitä työnantajalle ilmoitettuaan saada rahakorvauksen sijasta vapaapäiviä seuraavasti, kun työaika on ylittänyt 12 tuntia.

Yli 12 tunnin työajalta kertyy 1 VY-tunti tehdyiltä työtunnilta. Kun työaika 15 tuntia, on ansaittu yksi ylimääräinen vapaapäivä, kun työaika 16 tuntia, on ansaittu toinen vapaapäivä. Mikäli ko. työaika ylittää 16 tuntia, korvataan sen ylittävä osa aina rahana.

Kaikki yli 12 tunnin ylitykset korvataan edellä esitetyn mukaisesti riippumatta siitä, onko kyseessä ollut suunniteltu vai suunnittelematon ylitys, ja onko työ suoritettu reitti- vai tilauslennolla.

Em. vapaapäivät annetaan mahdollisuuksien mukaan yhdenjaksoisena ao. ca:n ja työnantajan välillä erikseen sovittavana ajankohtana.

Työsuhteen päättyessä käyttämättä olevat vapaapäivät tai niiden osat korvataan rahassa.

8. Kahdeltakymmeneltäkuudelta (26) ensimmäiseltä 172 tuntia kuukaudessa ylittävältä tunnilta maksetaan 50 %:lla korotettu ja seuraavilta 100 %:lla korotettu tuntipalkka. Niitä työtunteja, jotka on korvattu tämän pykälän 7. kohdan perusteella, ei oteta huomioon tämän kohdan mukaista ylityötä laskettaessa. Lakisääteisen ylityökorvauksen minimin tulee kuitenkin täytyä.

9. Keskeytyneeltä kuukauden jaksolta lasketaan lisä- ja ylityökorvaukseen oikeuttavat tunnit liitteinä olevien työaikataulukoiden mukaan (liitteet 3a ja 3b).

10. Jos ca toimii työnantajan määräysten mukaan lennolla hänen lisäksi vähintään yhden muun työntekijän käsittävän matkustamohenkilökunnan vanhimpana, hänelle maksetaan korvauksena tästä erityistehtävästä yksinkertaiselta työtunnilta CC-lisänä:

yli 250-paikkainen kone	3,3 o/oo peruspalkasta työtunnilta
200-249-paikkainen kone	2,5 o/oo
170-199-paikkainen kone	2,4 o/oo
140-169-paikkainen kone	2,2 o/oo
120-149-paikkainen kone	2,0 o/oo
100-119-paikkainen kone	1,4 o/oo
77-99-paikkainen kone	1,3 o/oo
70-76-paikkainen kone	1,2 o/oo
60-69-paikkainen kone	1,1 o/oo

Siirtolennolla maksetaan CC-lisä työtunnilta sen konetyypin mukaan, missä seuraava aktiivinen työtehtävä suoritetaan. Jos siirto päättyy asemapaikalle, lisä määräytyy edellisen aktiivisen työtehtävän mukaan.

11. Työnjohdollisen koulutuksen saaneelle ca:lle maksetaan purserin tehtävästä tai vastaavasta purser-nimityslisänä 7,1 % tason 19 peruspalkasta kuukaudessa.

12. Laajarunkokoneissa maksetaan CC:n lisäksi muita purseritehtäviä hoitaville ca:ille 1,8 o/oo suuruisen korvaus työtunnilta.

13. Varallaolosta maksetaan ca:lle tuntia kohden perustuntipalkasta seuraavasti:

- arkisin 50%
- pyhäisin 100%
- jouluna (aatto klo 18 eteenpäin, 1. ja 2. joulupäivänä) 200%.

Varallaoloa ei lasketa työaikaan kuuluvaksi.

Päivystysaika työpaikalla lasketaan kokonaan kuuluvaksi työaikaan.

14. Jos ca määrätään tekemään sellaista työtä, joka edellyttää ca:n normaalin tietomäärän ylittävää tietoa tai erityistä ca:n tehtävään liittymätöntä asiantuntemusta ja josta yleisesti maksetaan ca:n palkkaa korkeampaa palkkaa, ca:lle maksetaan asiantuntemuksen ja pätevyyden edellyttämä erityinen etukäteen sovittu lisäkorvaus.

15. Jos ca:ta käytetään työnantajan mainostoiminnassa hänen varsinaisen työnsä ulkopuolella, hänelle maksetaan siitä erikseen etukäteen sovittava korvaus. Tällaisen toimintaan käytettyä aikaa ei lueta ca:n työaikaan kuuluvaksi.

16. Työnantajan järjestämän koulutustoiminnan yhteydessä opetustyöstä maksetaan 18 euroa opetuspäivältä. Opetustyöhön käytetty aika luetaan työajaksi. Pääluottamusmies ja työnantaja sopivat oppituntipalkkiosta paikallisesti.

17. Palkanmaksun ajankohdasta sovitaan paikallisesti.

9§ Työaika

A. Suunniteltu työaika

A 1. Suunniteltu työaika on enintään 172 tuntia kuukaudessa ja 46 tuntia toisiaan seuraavan seitsemän kalenterivuorokauden aikana.

Osa-aikatyöstä sovitaan työnantajan ja pääluottamusmiehen välillä paikallisesti.

Osittainen hoitovapaa toteutetaan 16 § C. kohdan mukaisesti. Toimistotyö, oppi- ja harjoitustunnit lasketaan työajaksi.

A 2. Suunniteltu työaika on enintään

12 tuntia reittiliikenteessä

14 tuntia aikaero-, kauko- ja tilauslennoilla

16 tuntia, jos lennon lopussa on kaksi tuntia tai enemmän siirtolentoa

16 tuntia, jos lento on välilaskuton (ks. 12 §)

20 tuntia, jos työaika on pelkästään siirtolentoa.

Siirtolennot tapahtuvat liikemies- tai vastaavassa luokassa, Euroopan ulkopuolisilla lennoilla kuitenkin sillä edellytyksellä, että tähän luokkaan jää tilaa maksavilta matkustajilta. Jos Euroopan ulkopuolisilla lennoilla ca joutuu siirtymään turistiluokassa, merkitään hänelle korvauksena 1,5 tuntia VY-tilastoon.

Jos siirtotyöaika ylittää 16 tuntia, siirrot tapahtuvat liikemies- tai vastaavassa luokassa.

Jos siirto tapahtuu työnantajan omalla koneella, jossa ei ole liikemies- tai vastaavaa luokkaa, pääluottamusmies ja työnantajan sopivat siirrosta paikallisesti.

A 3. Yli 12 tuntia kestäviä lentoja saa ca:lle tulla enintään yksi edestakainen puolen kuukauden työvuorolistaa kohti. Työnantaja ja pääluottamusmies voivat sopia asiasta toisin.

Pöytäkirjamerkintä:

Tällaiseksi yhdeksi yli 12-tuntiseksi lennoksi katsotaan myös sellaiset Euroopan ulkopuolelle suuntautuvat lennot, joissa työaika muodostuu kahdesta erillisestä yli 12 tunnin lennosta.

A 4. Jos suunniteltu yhdenjaksoinen työaika ylittää 12 tuntia ca:lle varataan verholla eristettyjä lepopaikkoja vähimmäistasoltaan seuraavasti:

Vähintään 250-paikkainen kone 4 punkkaa

Alle 250-paikkainen kone 2 turistiluokan istuinta

Mikäli 2 lepopaikkaa on toteutettu kolmen istuttavalla paikalla, myös kolmas paikka on ca:iden käytössä.

Matkustamohenkilökunnan vahvuus em. tapauksissa on:

Yli 275-paikkainen kone 12 ca:ta

260-275 –paikkainen kone 11 ca:ta

240-259 –paikkainen kone 9 ca:ta

200-239 –paikkainen kone 7 ca:ta

170-199 –paikkainen kone 6 ca:ta

135-169 –paikkainen kone 5 ca:ta

100-134 –paikkainen kone 4 ca:ta

51-99 –paikkainen kone
alle 51-paikkainen kone

3 ca:ta
2 ca:ta

Paikalliset osapuolet voivat sopia toisin edellä mainitusta taulukosta. Miehistyksen tulee kuitenkin olla vähintään palveluminimi lisätynä yhdellä.

A 5. Työnantaja antaa pääluottamusmiehelle aikataulukausittain kiinteät ja/tai flexible crew-määrät.

Pöytäkirjamerkintä:

Vajaasta miehistöstä maksetaan ca:lle ylimääräinen tuntipalkka/puuttuva ca lentotuntia kohden, kuitenkin vähintään kolmen tunnin palkka.

Flexible-crew:lla tarkoitetaan järjestelmää, jossa lentokonetyypeittäin matkustamomiehistön lukumäärä vaihtelee suhteessa palvelun tason ja matkustajamäärän mukaisesti.

A 6. Jos ca:n työaika asemapaikalle saavuttaessa on suunniteltu ylittämään 12 tuntia, hänellä on oltava seuraavat 18 tuntia vapaata.

Määräystä 18 tunnin vapaasta sovelletaan myös ulkoasemalla, mikäli työaika on suunniteltu ylittämään 14 tuntia.

A 7. Jos ulkoasemalle saavuttaessa yötyötä on ollut 4 tuntia tai enemmän, ca:lla on oltava seuraavat 21 tuntia vapaata eikä välittömästi seuraavaa työvuoroa saa suunnitella alkavaksi ennen kello 10.00.

Jos asemapaikalle saavuttaessa yötyötä on ollut 4 tuntia tai enemmän, ca:lla on oltava seuraavat 21 tuntia (aikaerolennolla 24 tuntia) vapaata. Välittömästi seuraavaa työvuoroa ei saa suunnitella alkavaksi ennen kello 10.00. Jos lento vaatii toipumis- ja/tai vapaapäiviä, ei välittömästi niiden jälkeistä työvuoroa saa suunnitella alkavaksi ennen kello 07.00. Tätä kohtaa ei sovelleta aikaero- ja kaukolentojen yhteydessä.

Tämän kohdan vapaa-aikoja ei saa sisällyttää 14 § 1 kohdassa tarkoitettuihin vapaapäiviin. Tätä kohtaa ei sovelleta aikaero- ja kaukolentojen yhteydessä.

Tämän kohdan työn alkamisaikaa koskevia rajoituksia ei sovelleta, mikäli välissä on muu kuin lentoon liittyvä vapaa kalenterivuorokausi.

A 8. Ca:n työvuorot on suunniteltava siten, ettei kahden peräkkäisen yön lentotyöaika alkuperäisen lähtöpaikan paikallisajan 02-06 välillä yhteensä ylitä viittä tuntia.

A 9. Asemapaikalla on ca:lle varattava toisiaan seuraavien 27 tunnin aikana vähimmäislepo, jolloin työaikojen väli on vähintään 12 tuntia.

Ulkoasemilla on ca:lle varattava toisiaan seuraavien 27 tunnin aikana vähimmäislepo, jolloin työaikojen väli on vähintään 11 tuntia.

A 10. Työrupeamia, jotka sisältävät yötyötä 4 tuntia tai enemmän, ca:lle saa suunnitella enintään kaksi puolen kuukauden työvuorolistaa kohden ja kolme kalenterikuukautta kohden. Pääluottamusmies ja työnantaja voivat sopia asiasta toisin.

Päivystys- ja suunnittelemattomissa tapauksissa on em. lentojen enimmäismäärä neljä kuukaudessa, kuitenkin enintään kaksi puolen kuukauden työvuorolistaa kohden.

Yllä mainittuja lentoja ei sijoiteta peräkkäin. Tämä rajoitus ei koske yöpyviä lentoja.

B. Soveltaminen käytännössä

B 1. Vaikka työaika lennon aikana tulee ylittämään kohdassa A 2 mainitut maksimijat, ca on velvollinen jatkamaan työtään 16 tuntiin asti. Ca voi suostua poikkeuksellisesti ylittämään ko. maksimityöajan.

Pöytäkirjamerkintä:

Työntekijäyhdistys suosittelee, että ca suhtautuu myötämielisesti tapauksiin, joissa työaika koneen kotiintuonnin yhteydessä ylittää 16 tuntia. Työajan ylittäessä 16 tuntia rajoitetaan tarjoilua.

B 2. Ca on velvollinen lähtemään yli 12 tuntia kestäväälle lennolle kaksi kertaa kalenterikuukaudessa.

Päivystäjä on velvollinen lähtemään kalenterikuukauden aikana kolmannelle yli 12 tuntia kestäväälle lennolle. Rajoituksesta voidaan sopia toisin työnantajan ja pääluottamusmiehen kesken.

B 3. Lähdeettäessä asemapaikalta lennolle, joka on suunniteltu tasan tai alle 12-tuntiseksi, ca voi kieltäytyä:

a) reittivuorolta, jossa työaika tulee lähdön myöhästymisestä johtuen ylittämään 12 tuntia. Tätä kohtaa ei sovelleta aikaero- ja kaukolentojen yhteydessä.

b) aikaero-, kauko- ja tilauslennolta, jossa työaika tulee lähdön myöhästymisen takia ylittämään 14 tuntia.

c) tilauslennolta, jossa on yli yksi tunti klo 23.00 - 07.00 välistä yötyötä, ja jossa työaika myöhästymisestä johtuen tulee ylittämään 12 tuntia.

Työnantajalle on myöhästymisestä tiedon saatuaan kuitenkin jäätävä kohtuullinen aika varallaolevien ca:iden paikalle kutsumiseen. Lennolle määrätyt ca:t ovat velvollisia odottamaan kentällä. Jos kone kuitenkin on valmis lentoon ennen paikalle kutsuttujen palvelukseen ilmoittautumista, ca:t ovat velvollisia lähtemään lennolle.

Pöytäkirjamerkintä 1:

Jos ca lähtee tällaiselle lennolle, johon varallaolevat ca:t olisi ehditty kutsua lähtöä lisää myöhästyttämättä, hänelle annetaan yksi ylimääräinen vapaapäivä jokaiselta 12/14 tuntia ylittävältä täydeltä tunnilta. Pääluottamusmies informoi työntekijöitä siitä, että mahdollinen kieltäytyminen tulee tehdä yksilöllisen harkinnan perusteella.

Pöytäkirjamerkintä 2:

Asemapaikalta alkanut lento, joka palaa takaisin lähteäkseen myöhemmin uudelleen, on yhtäjaksoinen työsuoritus, jossa noudatetaan 9 § B 1 ja 9 § C 1 kohtien määräyksiä. Jos työaika kuitenkin ylittää 14 tuntia, sovelletaan 9 § B 3 kohdan ohjetta.

B 4. Jos ca:n työaika asemapaikalle saavuttaessa on ylittänyt 12 tuntia, hänellä on oltava seuraavat 18 tuntia vapaata, 14 tuntia ylitettäessä 24 tuntia vapaata ja 16 tuntia ylitettäessä 30 tuntia vapaata.

Määräystä 18 tunnin vapaasta sovelletaan myös ulkoasemalla, jos työaika on ylittänyt 14 tuntia.

B 5. Jos yötyötä on 4 tuntia tai enemmän, ca:lla on oltava seuraavat 21 tuntia vapaata. Tätä kohtaa ei sovelleta aikaero- ja kaukolennoilla.

Aikaerolennolla, jossa on yötyötä 4 tuntia tai enemmän, ca:lla on oltava ulkoasemalla seuraavat 21 tuntia vapaata ja asemapaikalla tulovuorokautena klo 24 saakka.

B 6. Ca:n suostuessa alittamaan tämän pykälän A 9 kohdassa mainitun minimilepoajan, lasketaan alittamiseen johtaneen työjakson ja sitä välittömästi seuraavan työjakson työajat yhteen. Korvausta maksetaan 8 § 7-kohdan mukaisesti, jos yhteenlaskettu työtuntimäärä edellyttää sitä.

B 7. Näitä kohtien B 4, 5 ja 6 aikoja ei voida sisällyttää 14 § 1 kohdassa tarkoitettuihin vapaapäiviin. Tätä kohtaa ei sovelleta aikaero- ja kaukolennoilla

C. Määritelmiä

C 1. Työaika alkaa siitä hetkestä, jolloin ca:n on työnantajan määräysten mukaisesti ilmoittauduttava tai oltava palveluksessa ennen aikataulunmukaista lähtöaikaa.

C 2. Asemapaikalle saapumisella tarkoitetaan sitä hetkeä, jolloin työaika päättyy.

C 3. Työaika päättyy 30 minuuttia aikataulun mukaisen tuloajan jälkeen, jos työnantaja ei määrää päättyneeseen lentoon kuulumatonta palvelua välittömästi lennon jälkeen.

Tätä sääntöä sovelletaan myös silloin, kun kysymyksessä on ca:n siirtokuljetus lentokoneelle lentotyötä varten.

C 4. Myöhästymistapauksissa työaika lasketaan päättyneeksi 30 minuuttia todellisen tuloajan jälkeen, paitsi siirtolennoilla asemapaikalle.

C 5. Siirtotehtäväksi katsotaan sellainen lento tai muu kuljetus, jolla ca palveluksen yhteydessä kuljetetaan matkustajana työpaikasta toiseen. Siirtotehtävä on työaika.

C 6. Asemapaikalla siirtolennon työaika alkaa työnantajan määräysten mukaan ja päättyy koneen todelliseen saapumiseen.

Ulkoasemilla siirtolennon työaika alkaa työnantajan määräysten mukaan ja päättyy 30 minuuttia koneen tuloajan jälkeen.

C 7. Työaika on myös se aika, jonka ca on työnantajan määräämässä muussa kuin edellä sanotussa palveluksessa, ellei toisin ole sovittu.

C 8. Neljä tuntia tai sitä lyhyempi aika palvelusaikojen välillä on kokonaan työaika. Pitempikin aika palvelusaikojen välillä muualla kuin asemapaikalla on kokonaan työaika, ellei työnantaja ole järjestänyt kustannuksellaan kohtuulliset ehdot täyttävää majoituspaikkaa vähintään kolmen tunnin yhtäjaksoista lepoa varten.

Ilman ca:n suostumusta ei suunnitella lentoyhdistelmiä, joissa työaika asemapaikalla katkeaa ilman, että vuorokautinen vähimmäislepo täyttyy.

C 9. Aika määräytyy Suomen ajan mukaan. Euroopan ulkopuolelle suuntautuvassa liikenteessä kuitenkin sen paikkakunnan paikallisajan mukaan, missä ko. työjaksoa edeltävä lepo on ollut. Paikallisaikojen kausimuutoksia ei oteta huomioon.

D. Muita määräyksiä

D 1. Jos ca saa tiedon hänelle osoitetun palveluksen peruuttamisesta vähemmän kuin kolme tuntia ennen työajan määrättyä alkamishetkeä, hänelle maksetaan yhden tunnin tuntipalkkaa vastaava korvaus. Jos ca saa tiedon suunnitellun työajan alkamisen jälkeen, työaika on koko aika sen alkamishetkestä peruutuksen tiedoksisaantihetkeen saakka, kuitenkin vähintään kaksi tuntia.

Ca on velvollinen ottamaan peruuntuneen lennon tilalle toisen lennon, jonka työajat vastaavat +/-1 t alkuperäisen lennon työaikoja.

D 2. Jos ca saa ennen työajan alkua tiedon hänelle osoitetun lennon myöhästymisestä, hänelle maksetaan alkuperäisestä ilmoittautumisajasta siirrettyyn ilmoittautumisaikaan korvaus varallaoloaikamääräysten mukaisesti. Tämä aika ei ole työaika. Jos ca:lle annetaan hotelliin ilmoitus lennon myöhästymisestä vähemmän kuin kaksi tuntia ennen suunniteltua hotellista lähtöä, maksetaan enintään 4 tunnin päivystyskorvaus.

Tämän kohdan mukaisia korvauksia ei kuitenkaan suoriteta, jos lennon myöhästymisestä on ilmoitettu vähintään 8 tuntia ennen suunnitellun työajan alkamista, eikä työajan alkua ole tämän jälkeen siirretty.

Pöytäkirjamerkintä:

Kohdissa D1 ja D2 tarkoitettu ilmoitus katsotaan annetuksi, kun yhtiön toimesta kullekin ca:lle on toimitettu SMS-viesti. Jos ilmoitus on toimitettu lennon CC:lle miehistön ollessa briefauksessa tai miehistökuljetuksen aikana, koko miehistön katsotaan saaneen ilmoituksen.

D 3. Lentokoneessa on lennolla oltava joko kahvia, teetä, virvoitusjuomia tai raikasta vettä ca:iden saatavilla.

Työnantaja pyrkii järjestämään ca:ille lentopalvelun kestäessä tilaisuuden vähintään puolen tunnin pituiseen ruokailutaukoon maassa, jonka aikana ca:lla on tilaisuus lämpimän aterian nauttimiseen sellaisena vuorokauden aikana, että se mahdollisimman hyvin soveltuu yleisiin ruokailuaikoihin.

D 4. Työvuorolista julkaistaan ja vahvistetaan viimeistään viisi vuorokautta ennen sen voimaantulemistä. Muista työvuorolistajärjestelyistä sovitaan paikallisesti.

Palveluproseduurien suunnittelussa tulee ottaa huomioon lepo- ja ruokataukojen riittävän selkeä ohjeistus.

D 5. Palveluksen järjestelyn joustavuuden turvaamiseksi pienistä pysyväisluonteisista poikkeamista voidaan edellisten kohtien mukaisista aikamääristä sopia työnantajan ja pääluottamusmiehen välillä. Ulkoasemilla voidaan kiireellisissä tapauksissa pienistä tilapäisistä poikkeamista sopia työnantajan edustajan tai tämän puuttuessa lentokoneen päällikön ja ca:iden kesken, joita edustaa matkustamon vanhin.

D 6. Ca:iden keskinäisissä lennonvaihdossa voidaan poiketa työehtosopimuksen rajoituksista paikallisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti.

D 7. Ca:n määräämisestä toiselle lennolle työnantaja ilmoittaa mahdollisimman ajoissa. Työnantaja voi määrätä ca:n vuorolistaan merkitsemättömälle lennolle vain asianomaisen omalla suostumuksella paitsi kohdan D1 mukaisissa tilanteissa.

D 8. Vuorolistan suunnittelussa pyritään ottamaan huomioon, että aamuvuoroja ei suunnitella välittömästi yövuoron jälkeen, mikäli muutoinkin saavutetaan mielekäs työvoiman käyttö.

D 9. Työvuorolistojen laatimista kehitetään työryhmässä, jossa ovat edustettuina työnantaja ja pääluottamusmies sekä yksi muu työntekijöitten edustaja. Työryhmän tavoitteena on, että työvuorolistat ovat sellaisia, että niissä on otettu huomioon työntekijöiden toiveet ja tarpeet.

Puolivuositain työryhmässä todetaan yötyön jakaantuminen kuluneen kauden aikana ja sovitaan seuraavan kauden yötyön määrän mahdollisesta vähentämisestä sellaisten ca:iden kohdalla, jotka ovat selvästi ylittäneet keskiarvon

D 10. Mikäli yli 25% tietyn kohteen tai lentosarjan toteutuneista työ- tai lentoajoista ylittää suunnitellut ajat (ensimmäinen seurantajakso kuukausi ja jatkuvana tämän jälkeen), tulee miehistönkäytön suunnittelussa käyttää toteutuneiden aikojen keskiarvoa tai muuttaa suunnittelua muulla tavoin työehtosopimuksen mukaiseksi.

D 11. Varallaolo on vapaaehtoista 25 vuoden ca-virkaiän jälkeen. Sovelletaan 1.1.2008 alkaen.

E. Matkustamomiehistön siirtolennot

E 1. Tyhjällä koneella siirtyminen

Kun siirtomiehistö siirtyy omalla koneella asemapaikalle, päättyy työaika 30 minuuttia aikataulun mukaisen tuloajanjälkeen, mikäli työnantaja ei määrää päättyneeseen lentoon kuulumatonta palvelua välittömästi lennon jälkeen. Tätä sääntöä sovelletaan myös silloin, kun kysymyksessä on ca:n siirtokuljetus lentokoneelle lentopalvelua varten. (TES 9 § C3)

E 2. Kotimaan ulkoasemalta asemapaikalle

Siirryttäessä tyhjällä koneella (koneessa vain lentävää henkilöstöä, johon kuuluu myös mahdollinen mekaanikko) kotimaan ulkoasemalta asemapaikalle työaikaan ei lisätä 30 minuutin debriefing-aikaa.

Yllä olevan mukaan menetellään myös, jos siirtolennolla on useampi ohjaamo- tai matkustamomiehistö.

Miehistönjäsenille kirjoitetaan ko. siirto-osuudelle liput tai, mikäli lippuja ei ole, siirtyvä(t) miehistö(t) merkitään koneen lokikirjaan.

E 3. Ulkomaan asemalta asemapaikalle

Siirryttäessä ulkomaan asemalta tyhjällä koneella (ks. edellä) asemapaikalle, miehistön työaikaan lisätään 30 minuutin debriefing-aika. Tämä lisätään kuitenkin vain yhdelle miehistölle silloin, kun siirtolennolla on useampi miehistö.

Ulkomaan asemalta asemapaikalle päättyvän siirtolennon tyhjällä koneella voi suunnitella 30 minuuttia yli TES:n työaikarajojen. Tästä ylityksestä ei synny oikeutta vajaamiehistö- tai lepopaikkakorvauksiin.

10§ Aikaero- ja kaukolennot

1. Aikaerolento

1.1. Aikaerolennolla lähtö- ja tuloaseman välinen aikaero on neljä tuntia tai enemmän.

1.2. Ca:lle voidaan suunnitella enintään kaksi aikaerolentoa kuukaudessa. Päivystäjälle voidaan kuitenkin määrätä kolmas tällainen lento.

Työnantajan ja ao. ca:n kesken voidaan kyseisestä rajoituksesta sopia toisin.

1.3. Aikaerolentojen välinen suunniteltu aika on loka- huhtikuussa vähintään 10 vuorokautta ja touko- syyskuussa 8 vuorokautta. Karenssi määräytyy lennon paluujankohdan perusteella. Jos aikaerolentoon sisältyy yli kuuden päivän poissaolo, on lentojen suunniteltu väli edellisestä poiketen 14 vuorokautta. Nämä rajoitukset koskevat myös päivystäjää.

Työnantajan ja ao. ca:n kesken voidaan kyseisestä rajoituksesta sopia toisin.

1.4. Alle 12-tuntiseksi suunnitellun aikaerolennon jälkeen suunniteltu työaikojen välinen aika ulkoasemalla on vähintään 36 tuntia, jos menolennon suunniteltu työaika ylittää 11 tuntia, ja lento sisältää yötyötä loka- huhtikuussa vähintään 3 tuntia 30 minuuttia ja touko- syyskuussa vähintään 4 tuntia 30 minuuttia.

Alle 12-tuntiseksi suunnitellun aikaerolennon jälkeen, joka ei täytä yllä olevia työaika- ja yötyömääräyksiä, on suunniteltu työaikojen välinen aika vähintään 23 tuntia. Kummassakin tapauksessa lepo suunnitellaan annettavaksi välittömästi aikaerokohteeseen saavuttaessa.

Mikäli kohteeseen operoidaan 2 kertaa päivässä siten, että toisessa täyttyisi 36 tunnin ulkoasemalepo ja toisessa puolestaan 23 tuntia, miehistörotaatiot suunnitellaan ristiin, jolloin molempien rotaatioiden osalta täyttyy vähintään 25 tunnin suunniteltu ulkoasemalepo. Asemapaikkalepo määräytyy kohdan 1.5. kappaleiden 1. ja 4. mukaisesti, ellei työnantajan ja pääluottamusmiehen kesken sovita toisin.

Kun kysymyksessä on aikaerolento, jossa meno- ja paluumatkalla suunniteltu työaika ylittää yli 12 tuntia, vuorolistat laaditaan siten, että lentojen välinen aika ulkoasemalla on vähintään 42 tuntia.

1.5. Alle 12 tunnin aikaerolennon jälkeen annetaan välittömästi asemapaikalle saavuttaessa kahden kokonaisen kalenterivuorokauden mittainen kiintiövapaa, ellei pitkän poissaolon perusteella (11§) tule useampia vapaapäiviä.

Alle 12 tunnin aikaerolennolla, jolla suunniteltu työaikojen väli on alle 36 tuntia, annetaan asemapaikalle saavuttaessa ylimääräinen kalenterivapaa, joka annetaan ennen edellä mainittuja aikaerolentoja seuraavia kiintiövapaita.

Sellainen alle 12-tuntiseksi suunniteltu aikaerolento, joka täyttää kohdan 1.4. määritelmän, voidaan suunnitella 23 tunnin ulkoasemalevolla, jos lennon jälkeen myönnetään välittömästi asemapaikalle saavuttua kaksi ylimääräistä kalenterivuorokautta vapaata ennen lentoa liittyviä kahta kiintiövapaata.

Jos paluulennon suunniteltu työaika on 12 tuntia tai enemmän, annetaan asemapaikalle saavuttaessa yksi ylimääräinen kalenterivapaa lennon muiden vapaiden lisäksi. Vastaavasti, jos paluulennon suunniteltu työaika on 14 tuntia tai enemmän, annetaan asemapaikalle saavuttaessa kaksi ylimääräistä kalenterivapaata lennon muiden vapaiden lisäksi.

Pöytäkirjamerkintä:

Työehtosopimuksen aikaero- ja kaukoliikenteen lepoaika- ja vapaapäivämääräyksiä on muutettu 7.11.2007 lukien. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että työehtosopimuksen liitteen 6 mukaista palautumistaulukkoa ei sovelleta näiden muutettujen määräysten yhteydessä.

Työajan suunniteltu alku saa aikaerolentoon liittyvien vähimmäisvapaiden jälkeen olla aikaisintaan idänsuuntaisten aikaerolentojen jälkeen kello 7.00 ja lännensuuntaisten aikaerolentojen jälkeen klo 12.00.

1.6. Aikaerolennon vaatimien vähimmäisvapaiden jälkeen ca:lle ei merkitä lentoa, joka sisältää yötyötä enemmän kuin 2 tuntia.

Tämän kohdan yötyö- ja työajan alkamista koskevia rajoituksia ei sovelleta, mikäli välissä on muu kuin lentoa liittyvä vapaa kalenterivuorokausi.

1.7. Aikaerolentoa edeltää 24 tunnin vapaa, joka ei voi mennä päällekkäin lentoa seuraavien vapaiden kanssa, eikä edellisenä vuorokautena työvuoro saa sisältää työaikaa klo 23.00 – 07.00 välisenä aikana

1.8. Aikaerolennolla varataan miehistölle vähintään 250-paikkaisessa koneessa vähintään 4 punkkaa ja alle 250-paikkaisessa 2 turistiluokan istuinta. Mikäli 2 lepopaikkaa on toteutettu kolmen istuttavalla istuinyksiköllä, myös kolmas istuin on ca:iden käytössä. Yhtiö suunnittelee koneessa tapahtuvan palvelun ja miehistömäärät siten, että minimilepo on 15 prosenttia lennon suunnitellusta lentoajasta. Minimilepo voi poikkeuksellisesti alittua palvelullisista syistä, jolloin lennon CC:n velvollisuus on huolehtia siitä, että miehistö saa mahdollisimman pitkän lepoajan.

2. Kaukolennot

2.1. Kaukolento on Euroopan ulkopuolelle suuntautuva lento, jonka yhdensuuntainen suunniteltu lentoaika (block- aika) asemapaikalta ulkoasemalle on 6 tuntia tai enemmän, ja asemapaikan sekä ulkoaseman välinen etäisyys on vähintään 4900 kilometriä ja joka ei täytä aikaerolennon määritelmää. Kaukolennoksi ei katsota Kanarian saarille/saarilta suuntautuvia lentoja.

2.2. Kaukolentoa edeltää asemapaikalla 24 tunnin yhdenjaksoinen vapaa, joka ei voi mennä päällekkäin asemapaikalla kauko- tai aikaerolentoa seuraavien vapaiden kanssa, eikä edellisenä vuorokautena työvuoro saa sisältää työaikaa klo 23.00 – 07.00 välisenä aikana

2.3. Alle 12 tunnin kaukolennoilla suunniteltu työaikojen välinen aika ulkoasemalla on vähintään 21 tuntia, joka suunnitellaan annettavaksi välittömästi kaukokohteeseen saavuttaessa

Välilaskuttomalla kaukolennolla, jolla menolennon suunniteltu työaika ylittää 12 tuntia, on työaikojen välinen aika ulkoasemalla vähintään 42 tuntia, joka suunnitellaan annettavaksi välittömästi kaukokohteeseen saavuttaessa. Vajaaksi jäänyt lepo korvataan seuraavasti:

Lepoajan ollessa 30 – 40 tuntia annetaan 1 VVV asemapaikalla, ja lepoajan alittaessa 30 tuntia, annetaan 2 VVV:tä.

2.4. Kaukolentoa seuraa asemapaikalle saavuttaessa 24 tunnin vapaa, joka käsittää yhden kokonaisen kalenterivuorokauden. Ko. 24 tunnin vapaata ei voida laskea päällekkäin kauko- tai aikaerolentoa edeltävän 24 tunnin vapaan kanssa. Kaukolentoa, jonka paluulennon suunniteltu työaika ylittää 12 tuntia, annetaan asemapaikalla 1 ylimääräinen vapaa ennen lentoa seuraavaa 24 tunnin vapaata. Ko. 48 tunnin vapaata ei voida suunnitella päällekkäin kauko- tai aikaerolentoa edeltävän 24 tunnin vapaan kanssa. Jos paluulennon suunniteltu työaika ylittää 14 tuntia, annetaan asemapaikalla 2 ylimääräistä vapaata ennen lentoa seuraavaa 24 tunnin vapaata.

Pöytäkirjamerkintä:

Työehtosopimuksen aikaero- ja kaukoliikenteen lepoaika- ja vapaapäivämääräyksiä on muutettu 7.11.2007 lukien. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että työehtosopimuksen liitteen 6 mukaista palautumistaulukkoa ei sovelleta näiden muutettujen määräysten yhteydessä.

2.5. Kaukolennolla varataan miehistölle vähintään 250-paikkaisessa koneessa vähintään 4 punkkaa ja alle 250-paikkaisessa 2 turistiluokan istuinta. Mikäli 2 lepopaikkaa on toteutettu kolmen istuttavalla rivillä, myös kolmas istuin on ca:iden käytössä. Yhtiö suunnittelee koneessa tapahtuvan palvelun ja miehistömäärät siten, että minimilepo on 15 prosenttia lennon suunnitellusta lentoajasta. Minimilepo voi poikkeuksellisesti alittua palvelullisista syistä, jolloin lennon CC:n velvollisuus on huolehtia siitä, että miehistö saa mahdollisimman pitkän lepoajan

11§ Pitkä poissaolo

1. Lennot voidaan suunnitella siten, että ca:n yhdenjaksoinen poissaolo asemapaikalta on enintään 14 vuorokautta (336 tuntia).

Pöytäkirjamerkintä:

Tarpeen vaatiessa pääluottamusmies myötävaikuttaa pidempienkin poissaolojen mahdollistamiseen.

2. Mikäli lento on suunniteltu yli kuuden päivän pituiseksi, edellyttää tämä ca:n suostumusta.

Pöytäkirjamerkintä:

Jos vapaaehtoisia ei ilmoiteta riittävästi, pääluottamusmies myötävaikuttaa siihen, että riittävä määrä vapaaehtoisia ca:ita ilmoittautuu kyseisille lennoille.

3. Ensimmäisten kuuden vuorokauden jälkeen neljältä alkavalta 12 tunnin jaksolta maksetaan ylimääräinen korvaus neljän tunnin tuntipalkan mukaan laskettuna. Näitä neljää 12 tunnin jaksoa (7 - 8 poissaolovuorokautta) seuraavilta kultakin alkavalta 24 tunnin jaksolta maksetaan vastaava ylimääräinen korvaus yhden tunnin tuntipalkan mukaan laskettuna.

4. Ulkoasemalla annetaan kuuden vuorokauden poissaolon jälkeen 36 tunnin pituinen yhdenjaksoinen vapaa-aika (liite 4).

Pöytäkirjamerkintä:

Kuitenkin pyritään siihen, että em. vapaa-aika suunnitellaan vähintään 48 tunnin pituiseksi.

5. Asemapaikalle saavuttuaan ca:lle annetaan poissaolon pituudesta riippuen seuraavan taulukon mukaisesti vapaapäiviä:

Poissaolon pituus korkeintaan	Vapaapäiviä
5 - 6 vrk (enintään 144 t)	1
6 - 8 vrk (" 192 t)	2
8 - 10 vrk (" 240 t)	3
10 - 15 vrk (" 360 t)	4
15 - vrk	5

Yllä mainitut vapaapäivät sisältyvät 14 § 1 kohdan mukaisiin vapaa-päiviin.

6. Työvuorolistat suunnitellaan siten, että ennen yli viiden vuorokauden (120 t) poissaoloa ca:lla on vähintään 24 tunnin pituinen vapaajakso (Liite 4).

12 § Pitkän matkan kone

1. Suunniteltu työaika välilaskuttomalla lennolla on enintään 16 tuntia. Yli 14 tunnin lennot edellyttävät ca:n suostumusta.

Pöytäkirjamerkintä:

Jos vapaaehtoisia ei ilmoiteta riittävästi, pääluottamusmies myötävaikuttaa siihen, että riittävä määrä vapaaehtoisia ca:ita ilmoittautuu kyseiselle lennolle.

2. Välilaskuton lento, joka on suunniteltu 12 – 16-tuntiseksi:

- minimi perillä oloaika on vähintään 42 tuntia.
- kyseisen lennon jälkeen, mikäli ca:lle ei tule 10 § 5 kohdan mukaista palautumisaikaa, hänelle annetaan asemapaikalle saavuttuaan yksi VVV-päivä (Liite 4).

3. Lento, joka on suunniteltu yli 14 tuntiseksi:

- kyseisiä lentoja saa ca:lle suunnitella enintään yksi edestakainen kalenterikuukaudessa. Päivystäjä on kuitenkin velvollinen lähtemään toiselle kyseiselle lennolle.
- lentojen välin tulee olla vähintään 21 vuorokautta. Tämä rajoitus koskee myös päivystäjää.

Miehistömäärien suhteen yhdistystä kuullaan aikataulukausittain.

- Minimi perillä oloaika on vähintään 42 tuntia
- kyseisen lennon jälkeen, mikäli ca:lle ei tule työehtosopimuksen 11 § 5- kohdan mukaista palautumisaikaa, annetaan hänelle asemapaikalle saavuttuaan kaksi VVV –päivää.

4. Jos tämän pykälän mukaista lentoa seuraa siirtolento ulkoasemalta ulkoasemalle, minimilepo on ensimmäisellä ulkoasemalla puskurijajoista riippuen 18 tai 21 tuntia. Vajaaksi jäänyt lepoaika annetaan siirtolennon jälkeen ennen seuraavaa työrupeamaa. Tämä koskee myös siirtoja asemapaikalle lentosarjojen päätöslennoilla. Tätä minimiperilläoloaikaa laskettaessa otetaan huomioon siirtolennosta ulkoasemalta ulkoasemalle johtuva lepo-/puskuriaika em. perilläoloaikaa lisäävänä. (Liite 4.)

13 § Työmatkakorvaukset

Asemapaikka

Työnantaja maksaa ca:lle oman auton käytöstä edestakaisen korvauksen tai taksin käyttämisestä yhdensuuntaisen korvauksen seuraavissa tapauksissa:

- a) jos työaika alkaa tai päättyy klo 22.00 – 06.00 tai jos ca kaupungin sisäisen linja-auto- tai raitiovaunuliikenteen säännöllisten vuorojen muuten puuttuessa ei pääse kaupungista lentokentälle liikenneväyään autoon tai päinvastoin
- b) jos ca kutsutaan työhön vähemmän kuin 2 tuntia ennen lennon ilmoittautumisaikaa
- c) jos asemapaikalle päättyvä työrupeama sisältää yötyötä 4 tuntia tai enemmän
- d) aikaerolennon jälkeen
- e) jos asemapaikalle päättyvä työrupeama on kestänyt yli 12 tuntia
- f) jos asemapaikalle palattua työaikojen väli tai yhteenlasketut välit ulkoasemilla ovat olleet 24 tuntia tai enemmän.

Korvaus oman auton tai taksin käytöstä (korkeintaan 30 km yhteen suuntaan) maksetaan alueella, jonka säde on 20 kilometriä ja keskipiste lentoasema, erillisen kuitin perusteella ajettaessa lyhintä tietä kotoa lähimmän lentokentälle liikennöivän linja-auton reitin varteen, tai tällaisen yhteyden kokonaan puuttuessa kotoa lentokentälle. Kilometrikorvauksen osalta noudatetaan työntäjän yleistä käytäntöä.

Lisähenkilöistä korotetaan kilometrikorvausta verohallituksen kulloisenkin päätöksen mukaisesti.

Pääluottamusmies ja työnantaja voivat sopia työmatkakorvauksista tarkemmin paikallisesti.

Muut paikkakunnat

Kuljetukset muualla kuin asemapaikalla työnantajan järjestämän tai hyväksymän majoituspaikan ja lentokentän tai muun työpaikan välillä kustantaa työnantaja.

14 § Vapaapäivät

1. Ca:lla on vähintään 9 vapaapäivää kuukaudessa kuitenkin niin, että vapaapäivien kokonaismäärä on 30 vapaapäivää vuosineljänneksessä.

2. Vapaapäivät järjestetään siten, että kuukaudessa on vähintään kaksi erillistä vähintään 2 päivän vapaapäiväjaksota, joista toinen voi olla viikonloppuvapaa.

Työvuorolista on laadittava siten, että ca:lle tulee kuukaudessa yksi vapaa viikonloppu, jonka pituus on 72 tuntia. Viikonloppuvapaa sisältää vähintään yhden kiintiövapaapäivän. Ca:n kanssa voidaan viikonloppuvapaan sijoittumisesta sopia toisin.

3. Erillisen vapaapäivän on oltava vähintään 30 tunnin pituinen, sisältäen kalenterivuorokauden. Yksittäisen vapaapäivän jälkeen työaika ei saa alkaa ennen 06.00.

Välittömästi vuosiloman ja erikseen anotun/toivotun viikonloppuvapaan jälkeen työ voidaan suunnitella alkavaksi aikaisintaan klo 06:00.

Kun vapaapäiviä on useita peräkkäin, niistä jokaisen on oltava vähintään 24 tuntia ja yhden vähintään 33 tuntia tai aikaerolennon jälkeen 31 tuntia. Vapaapäivilaskenta alkaa työ/puskuriajan päättymisestä. Vapaapäiväkalenterivuorokausi ei sisällä työtä.

4. Työvuorot tulee asemapaikalla suunnitella siten, että ca:lle tulee viimeistään 4 päivää kestävä työjakson jälkeen vähintään yksi vapaapäivä tai vaihtoehtoisesti ca:n suostumuksella 5 päivää kestävä työjakson jälkeen vähintään kaksi vapaapäivää. Suostumus annetaan aikataulukaudeksi kerrallaan.

5. Vahvistetulla vuorolistalla olevia viikkolepopäiviä ja yksittäisiä vapaapäiviä ei voida siirtää ilman ca:n suostumusta.

6. Vuosilomaan sisältyy 4 kalenteripäivää kohden 1 vapaapäivä ja 7 kalenteripäivää kohden 2 vapaapäivää. Jos vuosiloma kattaa kalenterikuukauden, se sisältää kaikki kuukauden vapaapäivät. Välittömästi ennen tai jälkeen vuosilomaa annettavien kohdassa 1 mainittujen minimivapaapäivien tulee täyttää edellä kohdassa 4 mainitut vähimmäistuntimäärät.

7. Palveluksen järjestelyn joustavuuden turvaamiseksi voidaan poikkeamista edellisten kohtien mukaisista vapaapäivämääräyksistä sopia työnantajan ja pääluottamusmiehen kesken. Tilapäisistä poikkeamista voidaan kuitenkin sopia työnantajan ja ao. ca:n kesken.

8. SLSY:n valtuutettujen ja hallituksen jäsenten sekä puheenjohtajan vapautus Yhdistyksen valtuuston kerran kuukaudessa pidettävää kokouspäivää ei lasketa valtuuston ja hallituksen jäsenille kohdan 1 mukaisiin vähimmäisvapaapäiviin.

Yhdistyksen puheenjohtajalle annetaan vapautusta lentotyöstä kuusi päivää kuukaudessa tehtävänsä hoitamista varten. Näitä päiviä ei lasketa kohdan 1 mukaisiksi vapaapäiviksi. Muusta vapautuksesta sovitaan tapauskohtaisesti erikseen. Yhtiö ei suorita puheenjohtajalle korvausta tehtävän hoitamisesta tai ansionmenetyksestä.

15 § Matkustamohenkilökunnan työehdoissa noudatettava korvauskäytäntö

VVV-korvaukset

1. Miehistön vajaus yli 12 h lennoilla

Suunnitellulla yli 12 h lennolla tulee olla vahvistettu miehistö:

Yli 275-paikkainen kone	12 ca:ta
260-275-paikkainen kone	11 ca:ta
240-259-paikkainen kone	9 ca:ta
200-239-paikkainen kone	7 ca:ta
170-199-paikkainen kone	6 ca:ta
135-169-paikkainen kone	5 ca:ta
100-134-paikkainen kone	4 ca:ta
51-99-paikkainen kone	3 ca:ta
alle 51-paikkainen kone	2 ca:ta

Korvaus vajaasta miehistöstä on 1 VVV/ puuttuva ca sekä suunnitellulla että suunnittelemattomalla yli 12 h lennolla.

Erikoistapaukset:

- a) Yli 12 h lento, jolla efektiivinen työosuus on alle 9 h ja loppuosa siirtoa, ei vaadi vahvistettua miehistöä.
- b) Yli 12 h lento, joka alkaa siirrolla ja päättyy efektiiviseen työosuuteen, ei vaadi vahvistettua miehistöä, jos kokonaistyöajasta alle puolet on efektiivistä työaikaa.

Jos ca sairastuu lennon alettua, ei korvausta tule. Sairastuneen tilalle pyritään kuitenkin kutsumaan toinen ca.

2. Lepopaikkojen puute yli 12 h lennolla

- 1) Suunniteltu: Suunnitellulla yli 12 h lennolla tulee olla lepopaikat. Jos asianmukaiset (esim. verholla eristetyt) lepopaikat puuttuvat on korvaus 1 VVV.
- 2) Suunnittelematon: 1 VVV, kun työaika on 12 h 10' tai yli. Matkustajamäärät vaikuttavat korvauksen saantiin.
- 3) Tapauksissa, joissa suunniteltu ei vastaa toteutunutta tilannetta, päätetään VVV-korvauksesta tapauskohtaisesti.

3. Aikaerolennot, joissa suunniteltu työaika ylittää 12 tuntia sekä meno- että paluumatkalla.

TES 12 § 2

Kun kysymyksessä ovat aikaerolennot, joissa sekä meno- että paluumatkalla suunniteltu työaika ylittää 12 tuntia, on vuorolistat pyrittävä laatimaan siten, että ca:lle tulee noin kahden vuorokauden lepoaika ao. koneiden tulo- ja lähtöaikojen välille.

Jos ko. lepoaika on alle 30 tuntia, annetaan 2 VVV:tä, jos ko. lepoaika on 30–40 tuntia, annetaan 1 VVV asemapaikalla. Nämä ylimääräiset vapaapäivät on pyydettyäessä annettava tämän pykälän 6 kohdassa mainittujen vapaapäivien jälkeen.

4. Myöhästyminen asemapaikalla

TES 9 § B3

Lähdettäessä asemapaikalta lennolle, joka on suunniteltu tasan tai alle 12–tuntiseksi, voi ca kieltäytyä:

- a) reittivuorolta, jossa työaika tulee lähdön myöhästymisestä johtuen ylittämään 12 tuntia
- b) tilauslennosta, jossa työaika tulee lähdön myöhästymisestä johtuen ylittämään 14 tuntia
- c) tilauslennosta, jossa on yli yksi tunti klo 23:00–07:00 välistä yötyötä ja jossa työaika myöhästymisestä johtuen tulee ylittämään 12 tuntia

Lennon selvitykselle on myöhästymisestä tiedon saatuaan kuitenkin jäätävä kohtuullinen aika varalla olevien ca:iden paikalle kutsumiseen. Lennolle määrätyt ca:t ovat velvollisia odottamaan kentällä. Jos kone kuitenkin on valmis lentoon ennen paikalle kutsuttujen palvelukseen ilmoittautumista, ovat ca:t velvollisia lähtemään lennolle.

Pöytäkirjamerkintä 1:

Sovittiin, että mikäli ca lähtee tällaiselle lennolle, johon varalla olevat ca:t olisi ehditty kutsua lähtöä lisää myöhästyttämättä, annetaan hänelle yksi ylimääräinen vapaapäivä jokaiselta 12/14 tuntia ylittävältä täydeltä tunnilta. SLSY informoi jäseniään siitä, että mahdollinen kieltäytyminen tulee tehdä yksilöllisen harkinnan perusteella.

Pöytäkirjamerkintä 2:

Sovittiin, että asemapaikalta alkanut lento, joka palaa takaisin lähteäkseen myöhemmin uudelleen, on yhtäjaksoinen työsuoritus, jossa noudatetaan 9 § B1 ja 9 § C1 kohtien määräyksiä. Jos työaika kuitenkin ylittää 14 tuntia sovelletaan 9 § B3 kohdan ohjetta.

5. Hotellihuoneen odotus ja jakaminen

Hotellihuoneen odotus ei ole työaikaa eikä lepoaikaa; hotellihuoneen etsiminen on työaikaa. Hotellihuonetta odotetaan 1 h (aikaerolennon ja 4 h tai enemmän yötyötä sisältävän lennon jälkeen 30') ilman korvausta, sen jälkeen korvaus on 1 VVV jokaiselta täydeltä puolelta tunnilta, kuitenkin max 3 VVV. Jos ca joutuu jakamaan hotellihuoneen, korvataan 1 VVV + 50 €/vrk.

6. Puskuri- ja lepoaikojen vajaaksi jääminen

Jos lennolla (aikaerolennolla/ aikaerottomalla lennolla) on ollut yötyötä 4 h tai enemmän, seuraa puskuriaikaa: 21 h
Jos työaika ulkoasemalla on ylittänyt 14 h seuraa puskuriaikaa: 18 h

Korvaukset puskuri- ja lepoaikojen vajaaksi jäämisestä ulkoasemalla ovat:

21 h – 18 h = 8 h:n palkka/alkava vajaaksi jäänyt tunti

18 h – minimilepo = 1 VVV/ alkava vajaaksi jäänyt tunti

Minimilevon alitus = työajat lasketaan yhteen, jolloin em. puskuriaikakorvauksia ei tule

Ulkoasemalla saattavat kuljetukset vaikuttaa minimilepoaikoihin.

Jos yhteenlaskettu työaika asemapaikalle saavuttaessa on ylittänyt 12 h, seuraa 18 h:n puskuriaika, 14 h:n jälkeen 24 h:n puskuriaika ja 16 h:n jälkeen 30 h:n puskuriaika.

7. Menetetty tai puuttuva viikonloppu- tai muu kiintiövapaa

Viikonloppuvapaa annetaan 14 §:n 2. kohdan mukaan ja sen tulee sisältää lauantain ja sunnuntain koko vuorokaudet.

Viikonloppuvapaa sisältää vähintään yhden kiintiövapaapäivän, mikäli ca:n kanssa ei ole toisin sovittu.

- 1) Menetetyn tai puuttuvan viikonloppuvapaan sijalle ca saa uuden viikonloppuvapaan ilmoittamana ajankohtana. Tämä korvattava viikonloppuvapaa sisältyy ko. kuukauden vapaapäiväkiintiöön. Jos uusi viikonloppuvapaa sijoittuu eri kuukauteen kuin menetetty viikonloppuvapaa, on uuden vapaan pituus vähintään 57 h (33h + 24h) sisältäen lauantain ja sunnuntain koko vuorokaudet.

- 2) Menetetyn tai puuttuvan viikonloppuvapaan korvaus voidaan ottaa myös arkivapaina, jolloin ca saa kaksi ylimääräistä arkivapaata haluamaan ajankohtana.
- 3) Menetetyn tai puuttuvan kiintiövapaan sijalle ca saa uuden vapaan ilmoittamaan ajankohtana.

8. Poikkeustilanteet

Käsitellään tapauskohtaisesti aina asemapaikalla.

VY-korvaus

1. Yli 12 h lento

Korvaus voidaan ottaa VY-päivinä tai taulukon mukaisena tuntikorvauksena.

2. Yli 46 työtuntia toisiaan seuraavien seitsemän kalenterivuorokauden aikana Ylimenevä osa siirretään VY-tilastoon korvausesityslomakkeella.

Lennonvaihdosta johtuvaa ylitystä ei korvata. Miehistönkäytöllisistä syistä työnantajan tekemistä työvuorolistamuutoksista aiheutuvat ylitykset korvataan.

3. Siirrot C-luokassa

Mikäli ca siirtolennolla työnantajan koneessa Euroopan ulkopuolisella reitillä ei C-luokan maksavien matkustajien takia mahdu ko. luokkaan, vaan joutuu siirtymään turistiluokassa, on korvaus 1,5 h VY-tilastoon (= ½ VVV).

Vapaapäivän, vuosiloman tai palkattoman vapaan ajaksi sattuvat kokoukset yms.

Korvataan paikallisen sopimuksen mukaan.

Sairaus ansaintavapaapäivinä

Lääkärintodistuksella varmennetut sairauspäivät ansaintavapaapäivinä siirretään takaisin VY-/ VVV-tilastoon.

VVV- ja VY-päivien rahaksi muuttaminen jälkikäteen

Ca voi jälkikäteen ottaa jo ansaitut VY- ja VVV-päivät rahakorvauksena ilmoittamalla asiasta erikseen. 1 VVV tai 1 VY = 8 h:n palkka. VY-päivien määrä saadaan jakamalla tilastoon kertyneet VY-tunnit kolmella.

Työhönpaluukoulutus

Esim. äitiyslomalta tai yli 3 kk:n palkattomalta vapaalta palaavan ca:n omalle ajalle sovitun työhönpaluukoulutuksen korvauserusteena on tuntipalkka; kuitenkin vähintään 8 h:n palkka/ päivä.

Matkustamomiehistön siirtolennot

1. Tyhjällä koneella siirtyminen

Kun siirtomiehistö siirtyy omalla koneella asemapaikalle, päättyy työaika 30 minuuttia aikataulun mukaisen tuloajan jälkeen, mikäli työnantaja ei määrää päättyneeseen lentoon kuulumatonta palvelua välittömästi lennon jälkeen. Tätä sääntöä sovelletaan myös silloin, kun kysymyksessä on ca:n siirtokuljetus lentokoneelle lentopalvelua varten. (TES 9 § C3)

a) Kotimaan ulkoasemalta asemapaikalle

Siirryttäessä tyhjällä koneella (koneessa vain lentävää henkilöstöä, johon kuuluu myös mahdollinen mekaanikko) kotimaan ulkoasemalta asemapaikalle työaikaan ei lisätä 30 minuutin debriefing-aikaa.

Yllä olevan mukaan menetellään myös, jos siirtolennolla on useampi ohjaamo- tai matkustamomiehistö

Miehistönjäsenille kirjoitetaan ko. siirto-osuudelle liput tai, mikäli lippuja ei ole, siirtyvä(t) miehistö(t) merkitään koneen lokikirjaan.

b) Ulkomaan asemalta asemapaikalle

Siirryttäessä ulkomaan asemalta tyhjällä koneella (ks. edellä) asemapaikalle, miehistön työaikaan lisätään 30 minuutin debriefing-aika. Tämä lisätään kuitenkin vain yhdelle miehistölle silloin, kun siirtolennolla on useampi miehistö.

Lippujen tai lokikirjanmerkinnän osalta menetellään a) kohdan mukaisesti.

Ulkomaan asemalta asemapaikalle päättyvän siirtolennon tyhjällä koneella voi suunnitella 30 minuuttia yli TES:n työaikarajojen. Tästä ylityksestä ei synny oikeutta vajaamiehistö- tai lepopaikkakorvauksiin.

2. Laukkujen tulon viivästyminen ulkoasemalla

Mikäli ulkoasemalta joudutaan odottamaan lentokentällä matkalaukkuja yli työajan, merkitään kahdelle ca:lle (yhdelle ca:lle, mikäli kyseessä on yksi laukku) odottamisaika työajaksi sekä korvataan laukkujen hotelliin toimittamisesta aiheutuneet kulut (kantajat, taksit ym.). Työaika lasketaan max. kahdelle ca:lle, riippumatta siitä jäävätkö muutkin odottamaan vai menevätkö hotelliin.

16 § Sairausajan ja äitiysvapaan palkka sekä perhevapaa-oikeus

A. Sairausajan palkka

A 1. Jos työnantajan palvelukseen otettu ca estyy tekemästä työtä sairauden tai tapaturman vuoksi eikä hän ole aiheuttanut tautia tai tapaturmaa tahallisesti tai rikollisella toiminnallaan tai kevytmielisellä elämällään taikka muulla törkeällä tuottamuksella, työnantaja maksaa hänelle palkkaa sairausajalta seuraavasti:

Jos ca a on yhdenjaksoisesti ollut työnantajan palveluksessa:

- a) alle 1 vuoden, täyden palkan viideltä viikolta
- b) 1-5 vuotta, täyden palkan kuudelta viikolta
- c) yli 5 vuotta, täyden palkan neljältä kuukaudelta.

Ca:n on esitettävä työnantajan hyväksymä selvitys työkyvyttömyydestään. Jos työnantaja vaatii tietyn lääkärin antamaa todistusta, työnantaja kustantaa todistuksen hankkimisesta aiheutuneet kulut.

A 2. Alle yhden kuukauden palveluksessa olleelle ca:lle maksetaan täysi palkka toisen sellaisen sairauspäivän alusta, joka työssä oltaessa olisi ollut työntekijän työpäivä, enintään kunnes työkyvyttömyys on jatkunut sen pituisen ajan, jonka kuluttua työntekijälle alkaa oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen sairauspäivärahaan. Jos sairauden aiheuttama työkyvyttömyys jatkuu koko edellä mainitun enimmäisajan, työnantaja maksaa palkan myös odotuspäivältä.

A1 ja A2 kohtien mukainen palvelusaika lasketaan yhteenlasketun työsuhteitten keston mukaan, jos näiden väli on enintään 6 kuukautta. A2-kohtaa sovelletaan kuitenkin vasta työsuhteen alettua.

A 3. Sairauden tai tapaturman aiheuttaman työkyvyttömyyden uusiintuessa ca:lla ei vuoden aikana ole oikeutta palkkaan yhteensä pitemmältä työkyvyttömyysajalta kuin edellä on määrätty.

Palkka maksetaan kuitenkin aina sairausvakuutuslain tarkoittamalta odotusajalta.

A 4. Sairausajan palkka lasketaan keskiansion perusteella, joka määräytyy vuosineljänneksittäin.

Keskiansioon lasketaan tehdyttä työajalta maksettu palkka lukuun ottamatta pyhä- ja yli 172 tunnin ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta.

Sairausvakuutuslain mukainen päiväraha maksetaan työnantajalle siltä ajalta, jolta työnantaja maksaa sairausajan tai äitiysvapaan palkkaa.

A 5. Vuorokauden vaihtumisajankohta koskee myös sairausloman alkamista ja päättymistä.

A 6. Jos ca:lle on suunniteltu useamman päivän mittainen tehtävä ja hän sairastuu vain osaksi sitä, hän on velvollinen ottamaan peruuntuneille päiville tilalle päivystystä tai työn, josta ilmoitetaan mahdollisimman hyvissä ajoin. Kyseinen velvoite koskee myös alkuperäiseen tehtävään mahdollisesti liittyviä toipumisvapaita, elleivät ne kuulu 14 § 1 kohdan vähimmäisvapaapäiviin.

B. Äitiys- ja erityisäitiysvapaan palkka

B 1. Lentoemännän ollessa raskauden tilan ja synnytyksen vuoksi estynyt tekemästä työtä työnantaja maksaa hänelle, jos työsuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään vuoden, palkan kolmen kuukauden pituiselta ajalta.

B 2. Raskaudesta tulee ilmoittaa työnantajalle heti sen toteamisen jälkeen.

Lentämisen voi lopettaa välittömästi raskauden toteamisen jälkeen. Ellei terveydellisistä syistä muuta johdu, lentotyö on sallittua korkeintaan 18. raskausviikkoon asti. Pyydettyä annetaan vapautus yö- ja/tai yli 12 tuntia kestävästä lennoista.

B 3. Lentoemäntä, joka B 2 kohdan perusteella lopettaa lentotyön voi anomuksesta siirtyä odotusaikana suorittamaan yhtiön hänelle osoittamaa muuta työtä. Yhtiö osoittaa em. anomuksesta muuta työtä sairausvakuutuslain mukaisen äitiyspäivärahan alkamisajankohtaan asti tai maksaa ko. ajalta palkan. Lentoemäntä, joka kieltäytyy hänelle osoitetusta työstä, menettää oikeutensa em. palkkaan.

Lentoemännällä on myös oikeus jäädä erityisäitiysvapaalle sairausvakuutus- ja työsopimuslain mukaisesti.

B 4. Tämän pykälän B 1 ja B 3 kohdissa mainitut palkat maksetaan vuosilomapalkan suuruisena.

Pöytäkirjamerkintöjä kohtiin A ja B

a) Jos ca:lle sairausvakuutuslain perusteella maksettava päivä- tai äitiysraha on tämän sopimuksen mukaista palkkaa suurempi, työnantaja ei maksa palkkaa tällaiselta päivä- tai äitiysrahaan oikeuttavalta ajalta, vaan korvaus suoritetaan sairausvakuutuslain perusteella.

Jos ca saa sairausvakuutuslain mukaiseen päivä- tai äitiysrahaan oikeuttavalta ajalta sairaus- tai synnytysajan palkkaa, hän luovuttaa viipymättä työnantajalle sairausvakuutuslain 28 §:n mukaan työnantajalle suoritettavan päivä- tai äitiysrahan hakemista varten tarvittavat selvitykset.

b) Jos sairausvakuutuslain tarkoittama päivä- ja äitiysraha muutetaan tämän sopimuksen voimassa ollessa palkkaan nähden ensisijaiseksi, noudatetaan seuraavaa:

1. Ca:lle maksetaan työsopimuslain nojalla maksettavan sairausajan palkan lisäksi ainoastaan tämän työehtosopimuksen mukaan suoritettavan sairausajan palkan ja päivärahan erotus sekä vastaavasti ainoastaan synnytysajan palkan ja äitiysrahan erotus. Tämän palkanosan maksaminen edellyttää, että työnantajalle on selvitetty ca:lle maksettavan tai jo maksetun päivä- tai äitiysrahan määrä.

2. Jos päivä- tai äitiysrahaa ei ca:sta itsestään riippuvasta syystä makseta tai jos se maksetaan vähäisempänä kuin mihin hänellä sairausvakuutuslain nojalla olisi oikeus, on työnantajalla oikeus vähentää sairaus- tai synnytysajan palkasta se osa, joka ca:n menettelyn johdosta on jäänyt kokonaan tai osittain sairausvakuutuslain mukaisena päivä- tai äitiysrahana suorittamatta.

C. Osittainen hoitovapaa

Työntekijän oikeus osittaiseen hoitovapaaseen määräytyy työsopimuslain 4:4 mukaan. Ellei muuta sovita, osittainen hoitovapaa annetaan siten, että työaika on korkeintaan 90 tuntia kuukaudessa. Työntekijälle ei tule yöpyviä lentoja eikä varallaoloa. Palkka määräytyy siten, että peruspalkasta vähennetään 25 %. Lentolisät maksetaan kuitenkin normaalisti.

D. Lapsen sairastuminen

Alle 10-vuotiaan lapsen sairastuessa äkillisesti työntekijälle maksetaan tämän työehtosopimuksen sairausajan palkkaa koskevan määräyksen mukaisesti korvaus lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämättömästä, lyhyestä tilapäisestä poissaolosta. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että molemmat vanhemmat tai huoltajat ovat ansiotyössä ja että poissaolosta annetaan työehtosopimuksen sairausajan palkan maksamista koskevien määräysten mukainen selvitys. Edellä sanottua sovelletaan myös yksinhuoltajiin.

Samoin perustein maksetaan vastaava korvaus työntekijälle, jos toisella vanhemmalla tai huoltajalla ei sairauden, matkan, työskentelystä, opiskelusta tai koulutukseen osallistumisesta johtuvan toisella paikkakunnalla asumisen tms. tilapäisen esteen vuoksi ole mahdollisuutta osallistua lapsen hoitoon eikä muuta hoitoa saada järjestetyksi tämän momentin mukaisesti. Tätä momenttia sovellettaessa opiskelu rinnastetaan ansiotyöhön.

Soveltamisohje:

Hoidon järjestämisen tai hoitamisen kestäessä 1, 2, 3 tai 4 työpäivää poissaoloa pidetään sopimuksessa tarkoitettuna poissaolona. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että lapsen sairaudesta ja sen aiheuttamasta poissaolosta annetaan sama selvitys kuin työehtosopimuksen ja yrityksessä omaksutun käytännön mukaan vaaditaan työntekijän omasta sairaudesta.

Poissaolo on sallittu sopimuksen mukaan lapsen vanhemmalle tai huoltajalle. Edellytyksenä poissaololle on molempien vanhempien tai huoltajien ansiotyössä olo edellä 2 momentissa mainituin poikkeuksin. Lähtökohtana on, että työntekijän tulisi ensisijaisesti pyrkiä järjestämään hoito. Vasta silloin, kun tähän ei ole mahdollisuuksia, työntekijä voi itse jäädä hoitamaan lasta. Työnantajan pyynnöstä ca:n on esitettävä luotettava selvitys tilapäisen hoitovapaan perusteista.

Samana sairastumisen johdosta maksetaan korvausta vanhemmille tai huoltajille yhteensä enintään 4 työpäivältä. Palkalliset poissaolot lapsen sairastumisen johdosta rinnastetaan vuosilomalain tarkoittamiin työssäolopäivien veroisiin päiviin. Sopimuksen tarkoittamassa mielessä yksinhuoltajaksi katsotaan myös henkilö, joka ilman erillistä asumusero- tai avioeropäätöstä pysyvästi on muuttanut asumaan erilleen aviopuolisostaan sekä henkilö, jonka puoliso on estynyt osallistumasta lapsen hoitoon asevelvollisuuden suorittamisen tai reservin harjoitusten vuoksi.

E. Adoptiolapsen vanhemmilla on sama oikeus vanhempainvapaaseen ja hoitovapaaseen kuin biologisilla vanhemmilla.

17 § Vuosiloma ja lomarahaa

1. Vuosiloma ja vuosilomapalkka ja vuosilomakorvaus määräytyvät vuosilomalain mukaan. Vuosilomapalkkaa laskettaessa otetaan huomioon myös pyhättyöt.

2. Ca, jonka työsuhde on 31.3. mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään vuoden, on oikeutettu saamaan vuosilomaa 2,5 arkipäivää kutakin sellaista lomanmääräytymisvuoden kuukautta kohden, jonka aikana hänelle on kertynyt työssäolopäiviä taikka muita työssäolopäivien veroisena pidettäviä päiviä vähintään 14.

3. Se osa lomasta, joka ylittää 24 lomapäivää, annetaan lomakauden (2.5 - 30.9) ulkopuolella.

Työnantajan siirtäessä työntekijän suostumuksella varsinaiselle lomakaudelle tarkoitettuja vuosilomapäiviä varsinaisen lomakauden ulkopuolelle, nämä vuosilomapäivät annetaan 1,5-kertaisena.

4. Lomaraha on 50 % vuosilomapalkasta.

Lomarahan saamisen edellytyksenä on, että työntekijä aloittaa vuosilomansa ilmoitettuna tai sovittuna ajankohtana ja palaa työhön heti vuosiloman päätyttyä. Lomaraha maksetaan kuitenkin, jos työntekijä välittömästi ennen vuosiloman alkamista tai vuosiloman päätyttyä työsuhteen kestäessä on ollut poissa työstä työnantajan suostumuksella tai on ollut estynyt saapumasta työhön vuosilomalaissa mainitun syyn takia.

Lomaraha ja loma-ajan lisäpalkka maksetaan paikallisen sopimuksen mukaisesti.

18 § Palkalliset poissaolot

Työntekijän palkasta ja vuosilomasta ei vähennetä seuraavia, yhden päivän poissaoloja:

- Omat vihkiäiset ja parisuhteen rekisteröiminen silloin, kun ko. päivä olisi normaalisti työpäivä.
- Omat 50- tai 60-vuotissyntymäpäivät, mikäli se osuu työpäivälle
- Perheenjäsenen tai lähiomaisen hautajaiset

Pöytäkirjamerkintä:

Lähiomaisella tarkoitetaan työntekijän avio- tai avopuolisoa, omia tai avio- tai avopuolison lapsia, omia ja avio- tai avopuolison vanhempia sekä veljiä ja sisaria.

Lisäksi voidaan paikallisesti sopia muista vastaavista poissaoloista.

19 § Päiväraha ja yöpyminen

1. Ca:n työssään suorittamien matkojen aiheuttamien lisämenojen peittämiseksi työnantaja maksaa hänelle päivärahaa paitsi asemapaikalla suoritetusta palvelusta.

2. Päivärahojen osalta noudatetaan kulloinkin voimassaolevia verohallituksen päivärahamääräyksiä.

3. Jos työnantajan jonkin työntekijäryhmän päivärahojen maksuperusteissa tapahtuu olennaisia rakennemuutoksia, asetetaan toimikunta, jonka tehtäväksi tulee tässä pykälässä olevien päivärahan määräytymisperiaatteiden oikaiseminen. Toimikuntaan kuuluu kaksi työnantajan ja kaksi ca:n edustajaa.

4. Tämän sopimuksen osana noudatetaan liitteenä 5 olevaa hotellisopimusta.

5. Muilta kuin edellä tarkoitetuilla, työntekijän työssään suorittamilta työmatkoilta maksetaan matkakorvaus työnantajan kulloinkin voimassa olevan matkustuskäytännön mukaisesti

20 § Virkapuku

Ca:n on sellaisessa palveluksessa, jossa hän tulee tekemisiin yleisön kanssa tai josta erikseen niin määrätään, käytettävä siistiä, työnantajan määräämää ja kustantamaa virkapukua sekä noudatettava muutenkin työnantajan antamia määräyksiä. Virkapukua koskevista määräyksistä neuvotellaan ennen niiden voimaantuloa työnantajan ja pääluottamusmiehen kesken.

21 § Vakuutukset

Yhtiö kustantaa ca:lle tapaturmavakuutuslain mukaisen vakuutuksen lisäksi työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen sekä lentotapaturma- ja matkustajavakuutuksen.

Yhtiön kustantamien vakuutusten tulee yhdessä kattaa lakisääteisen tapaturmavakuutuksen lisäksi kaikki työ- tai virkamatkalla sattuvat tapaturmat ja äkilliset sairaustapaukset.

Korvausmäärät

A = Korvaus tapaturman, tartuntataudin tai sairauden aiheuttamasta kuolemasta. Korvausmäärä on 42100 euroa.

Bb = Kertakorvaus tapaturman aiheuttaman pysyvän täyden työkyvyttömyyden varalta ja osatyökyvyttömyystapauksessa haitta-asteen suhteellinen osa vakuutusmäärästä. Korvausmäärä on kaksi kertaa A.

D = Tapaturman ja äkillisen sairauden aiheuttamat hoitokulut ilman ylärajaa ulkomaan matkalla (kotimaassa hoitokulut korvataan sairausvakuutuslain puitteissa).

Korvausmäärien (= vakuutussumma) tarkistus suoritetaan kerran vuodessa. Vertailulukuna käytetään 50/50 ansiotaso- ja kuluttajahintaindeksin vuoden 2005 lukua 2191. Korvausmäärät nousevat milloin indeksikorotus edellyttää korvaussumma A:n nostamista vähintään 1700 eurolla, tällöin summia nostetaan 1700 euron suuruisina erinä seuraavan vakuutuskauden alusta eli huhtikuun 1. päivästä lukien.

Yhtiö korvaa ca:n työn edellyttämät matkatavarat niiden käyvästä arvosta, mikäli matkatavarat katoavat tai vahingoittuvat työmatkan aikana. Korvaus eräännyy maksettavaksi, elleivät matkatavarat ole löytyneet kuukauden kuluessa niiden katoamisesta lukien. Joutuessaan yöpymään ulkoasemalla matkatavarain katoamisen jälkeen, on ca:lla oikeus hankkia kohtuulliset ja välttämättömät vapaa-ajan ja yöpymisvarusteet.

22 § Pääluottamusmiehet, luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut

1. Ca:illa on oikeus valita pääluottamusmies ja varapääluottamusmies. Pääluottamusmiehiä koskevia määräyksiä sovelletaan varapääluottamusmieheen silloin, kun hän hoitaa pääluottamusmiestehtäviä vähintään kahden viikon ajan.

Muiden luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutetun valinnasta sovitaan paikallisesti.

2. Pääluottamusmiehellä on tehtävien hoitamiseksi oikeus saada tarvittaessa työstä vapautusta viikoittain seuraavasti.

Edustettavien Caiden lukumäärä	Vapautus/vko
Max 100	4 tuntia
101-300	10 tuntia
301-500	25 tuntia
yli 500	kokonaan vapautettu

Muiden luottamusmiesten työstä vapautuksesta sovitaan paikallisesti. Osapuolet suosittelevat, että vapautus annetaan edellä olevan taulukon mukaisesti.

3. Pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun ansiot eivät saa laskea siitä syystä, että he hoitavat luottamustehtäviään. Ansionmenetyksen korvaamistavasta ja palkkiosta on sovittava paikallisesti.

4. Pääluottamusmiehellä on sen lisäksi, mitä TT – SAK:n välisessä yleissopimuksessa on sovittu, oikeus saada tiedot kirjallisesti

- Kerran vuodessa uusien työntekijöiden työsuhteen alkamispäivästä sekä määräaikaisten työsuhteiden kestoajasta ja määräaikaisuuden syystä
- Irtisanotuista ja lomautetuista sekä lomautusten kestosta
- 4 § 5. kohdan ansioista neljännesvuosittain sekä työtuntimääristä kuukausittain
- Työnantaja informoi hyvissä ajoin uusien konetyyppien käyttöönottamisesta, reittirakenteesta, koulutuksesta, näiden seikkojen vaikutuksesta työolosuhteisiin sekä varaa pääluottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle mahdollisuuden osallistua lentokoneen työskentelytilojen sekä turvallisuutta lisäävien laitteiden ja ratkaisujen suunnitteluun.

Työryhmä kiinnittää erityistä huomiota lepotilaratkaisuihin.

Uusia konetyyppejä hankittaessa tai jo käytössä olevia koneita olennaisesti muutettaessa perustetaan jo suunnitteluvaiheessa työryhmä 2 + 2 sisätilaratkaisuja varten

Päälouottamusmiehellä on oikeus olla läsnä pursereja valittaessa.

Päälouottamusmiehellä on oikeus saada tiedot ulkopuolisen työvoiman käytöstä ja sen perusteista sekä ulkopuolisen työvoiman määrästä ja käyttöajasta.

5. Työnantaja järjestää päälouottamusmiehelle mahdollisuuden seurata työrupeamien (= pairingien) ja lentoyhdistelmien tekoa aikataulukausittain tai jos liikenneohjelma oleellisesti muuttuu.

23 § Paikallinen sopiminen

Tämän sopimuksen määräyksissä mainittu paikallinen sopiminen on mahdollista työnantajan ja ca:n tai päälouottamusmiehen välillä. Sopimus ei saa olla lainsäädännön eikä työehtosopimuksen vastainen eivätkä sopijaosapuolina saa olla muut kuin edellä mainitut henkilöt.

Päälouottamusmiehen kanssa tehty sopimus sitoo niitä ca:ita, joita hänen on katsottava edustavan.

Sopimus on voimassa määrääjän tai työehtosopimuskauden loppuun.

Sopimus on tehtävä kirjallisesti, jos jompikumpi osapuoli sitä vaatii. Jos sopimus on voimassa yli kuukauden, se on aina tehtävä kirjallisesti. Jos alle kuukauden voimassa ollut sopimus uusitaan, se on tehtävä kirjallisesti.

Tässä tarkoitettu paikallinen sopimus on työehtosopimuksen osa.

24 § Työllistymisen ja muutosturva

Tältä osin noudatetaan, mitä 16.12.2004 tehdyssä tulopoliittisessä ratkaisussa on sovittu.

25 § Kokoontuminen työpaikalla

1. Ca:illa on mahdollisuus työajan ulkopuolella järjestää kokouksia työnantajan osoittamissa sopivissa tiloissa työpaikan työsuhteita koskevista kysymyksistä seuraavin edellytyksin:

- a) kokouksen pidosta työpaikalla on työnantajan kanssa sovittava, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen aiottua kokousta.
- b) kokouksen kustannuksista ja järjestyksestä sekä kokoustilojen siisteydestä vastaa kokouksen järjestäjä.

Kokouksen järjestäjillä on oikeus kutsua kokoukseen työehtosopimusosapuolten edustajia.

26 § Jäsenmaksujen periminen

Työnantaja perii ca:n valtuutuksella työntekijäyhdistyksen jäsenmaksut ca:n palkasta ja tilittää ne työntekijäyhdistyksen tilille ohjeiden mukaisesti. Ca:lle annetaan vuoden päätyttyä selvitys pidätetystä summasta.

27 § Työrauha

Kaikki työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tähän sopimukseen tai johonkin sen määräykseen ovat kielletyt. Lainmukaiset työtaistelutoimenpiteet ovat kuitenkin sallittuja.

28 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

1. Tämän sopimuksen tulkintaa tai rikkomista koskevista erimielisyyksistä on ensin neuvoteltava työnantajan ja pääluottamusmiehen kesken. Jollei yksimielisyyteen näin päästä, asiasta on neuvoteltava Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n ja Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistys ry:n välillä, jotka kumpikin voivat saattaa asian työtuomioistuimen ratkaistavaksi. Mikäli osapuolet yhteisesti sopivat, asia voidaan viedä myös välimiesoikeuden ratkaistavaksi.
2. Neuvottelut on aloitettava viipymättä toisen osapuolen esityksestä ja viimeistään kahden viikon kuluttua esityksen tekemisestä.
3. Neuvotteluista laaditaan molempien osapuolten tarkastama pöytäkirja, jos jompikumpi osapuoli sitä haluaa.

29 § Sopimuksen voimassaoloaika

1. Sopimuskausi koostuu kahdesta sopimusjaksosta. Ensimmäinen sopimusjakso alkaa 15.11.2013 ja päättyy 14.11.2015. Toinen sopimusjakso alkaa 15.11.2015 ja päättyy 15.11.2016. Sopimuksen voimassaolo jatkuu senkin jälkeen 1 vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kahta kuukautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Työmarkkinakeskusjärjestöt kokoontuvat vuoden 2015 kesäkuussa tarkastelemaan yleistä taloudellista tilannetta, rakenteellisten uudistusten toteutumista, työllisyyden, viennin ja kilpailukyvyn kehitystä sekä näihin vaikuttaneita tekijöitä. Selvitystyössä käytetään tarvittaessa apuna tulo- ja kustannuskehityksen selvitystoimikuntaa ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Tarkastelun perusteella työmarkkinakeskusjärjestöt sopivat toisen jakson palkkaratkaisun kustannusvaikutuksesta ja toteutusajankohdasta.

Mikäli edellä mainituissa sopimuskauden toisen jakson sopimuskorotusta koskevissa työmarkkinakeskusjärjestöjen välisissä neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen viimeistään 15.6.2015, työehtosopimuksen osapuolilla on oikeus irtisanoa sopimuksensa päättymään ensimmäisen sopimusjakson loppuun neljän kuukauden irtisanomisajalla.

2. Sopimuksen irtisanojan on irtisanomisen yhteydessä jätettävä muutosesityksiä koskeva yksilöity muistio toiselle sopijapuolelle. Ellei näin menetellä, irtisanominen on mitätön.

3. Tämän sopimuksen määräykset ovat voimassa siksi, kunnes uusi sopimus on tullut voimaan tai sopijapuolten väliset neuvottelut jommankumman neuvotteluosapuolen toimesta on todettu päättyneiksi.

**Palvelualojen
työnantajat PALTA ry**

**Suomen Lentoemäntä-
ja Stuerttiyhdistys ry**

Allekirjoituspöytäkirja 15.11.2013

MATKUSTAMOHEIKILÖSTÖÄ KOSKEVAN TYÖEHTOSOPIMUKSEN UUDISTAMINEN

1. Sopimuskausi

Sopimuskausi muodostuu kahdesta sopimusjaksosta.

Ensimmäinen sopimusjakso alkaa 15.11.2013 ja päättyy 14.11.2015.

Toinen sopimusjakso alkaa 15.11.2015 ja päättyy 15.11.2016.

2. Palkankorotukset

2.1 Ensimmäisen sopimusjakso (15.11.2013 – 14.11.2015)

2.1.1 Palkankorotukset 15.3.2014

Taulukkopalkkoja korotetaan 15.3.2014 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 20 eurolla kuukaudessa.

2.1.2 Palkankorotukset 15.3.2015

Taulukkopalkkoja, euromääräisiä lisiä ja työntekijöiden henkilökohtaisia palkkoja korotetaan 15.3.2015 tai sitä seuraavan palkanmaksukauden alusta 0,4 prosentilla.

2.2 Toinen sopimusjakso (15.11.2015 – 15.11.2016)

Työmarkkinakeskusjärjestöt kokoontuvat vuoden 2015 kesäkuussa tarkastelemaan yleistä taloudellista tilannetta, rakenteellisten uudistusten toteutumista, työllisyyden, viennin ja kilpailukyvyn kehitystä sekä näihin vaikuttaneita tekijöitä. Selvitystyössä käytetään tarvittaessa apuna tulo- ja kustannuskehityksen selvitystoimikuntaa ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Tarkastelun perusteella työmarkkinakeskusjärjestöt sopivat toisen jakson palkkaratkaisun kustannusvaikutuksesta ja toteutusajankohdasta.

Palkkaratkaisu mitoitetaan 12 kuukauden jakson mukaan. Niillä aloilla, joilla sopimuskauden toinen jakso on pidempi tai lyhyempi kuin 12 kuukautta, palkkaratkaisu suhteutetaan jakson pituuden mukaan.

Mikäli edellä mainituissa sopimuskauden toisen jakson sopimuskorotusta koskevissa työmarkkinakeskusjärjestöjen välisissä neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen viimeistään 15.6.2015, työehtosopimuksen osapuolilla on oikeus

irtisanoa sopimuksensa päättymään ensimmäisen sopimusjakson loppuun neljän kuukauden irtisanomisajalla.

Helsingissä marraskuun 15. päivänä 2013

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistys ry

Matkustamohenkilökunnan vähimmäispalkat

		15.3.2014	15.3.2015	
Taso 0	- 4kk	1227,74	1232,65	
Taso 1	4 kk - 1 v	1433,70	1439,43	
Taso 2	1 - 2 v	1468,25	1474,12	
Taso 3	2 - 3 v	1502,79	1508,80	
Taso 4	3 - 4 v	1538,62	1544,77	
Taso 5	4 - 5 v	1575,69	1581,99	
Taso 6	5 - 6 v	1614,07	1620,53	
Taso 7	6 - 7 v	1652,45	1659,06	
Taso 8	7 - 8 v	1692,13	1698,90	
Taso 9	8 - 9 v	1733,07	1740,00	
Taso 10	9 - 10 v	1779,09	1786,21	
Taso 11	10 - 11 v	1818,76	1826,04	
Taso 12	11 - 12 v	1862,26	1869,71	
Taso 13	12 - 13 v	1907,04	1914,67	
Taso 14	13 - 14 v	1941,58	1949,35	
Taso 15	14 - 15 v	2001,71	2009,72	
Taso 16	15 - 16 v	2050,32	2058,52	
Taso 17	16 - 17 v	2099,24	2107,64	
Taso 18	17 - 18 v	2151,39	2160,00	
Taso 19	yli 18 v	2204,84	2213,66	

TYÖAIKATAULUKKO

LIITE 3 A

28 päivän kuukausi														
Työ/vapaapäivät	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15
Poissaolopäivät	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Perustuntimäärä	172,0	165,9	159,7	153,6	147,4	141,3	135,1	129,0	122,9	116,7	110,6	104,4	98,3	92,1
Lisätyökorv. yli 120 t	120,0	115,7	111,4	107,1	102,9	98,6	94,3	90,0	85,7	81,4	77,1	72,9	68,6	64,3
Ylityökorvaus 50 % perus-	26,0	25,1	24,1	23,2	22,3	21,4	20,4	19,5	18,6	17,6	16,7	15,8	14,9	13,9

tuntimäärän ylittäviltä tunneilta, jonka jälkeen korvaus 100 %

Työ/vapaapäivät	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Poissaolopäivät	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Perustuntimäärä	86,0	79,9	73,7	67,6	61,4	55,3	49,1	43,0	36,9	30,7	24,6	18,4	12,3	6,1
Lisätyökorv. yli 120 t	60,0	55,7	51,4	47,1	42,9	38,6	34,3	30,0	25,7	21,4	17,1	12,9	8,6	4,3
Ylityökorvaus 50 % perus-	13,0	12,1	11,1	10,2	9,3	8,4	7,4	6,5	5,6	4,6	3,7	2,8	1,9	0,9

tuntimäärän ylittäviltä tunneilta, jonka jälkeen korvaus 100 %

29 päivän kuukausi														
Työ/vapaapäivät	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16
Poissaolopäivät	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Perustuntimäärä	172,0	166,1	160,1	154,2	148,3	142,3	136,4	130,5	124,6	118,6	112,7	106,8	100,8	94,9
Lisätyökorv. yli 120 t	120,0	115,9	111,7	107,6	103,4	99,3	95,2	91,0	86,9	82,8	78,6	74,5	70,3	66,2
Ylityökorv. 50% perus-	26,0	25,1	24,2	23,3	22,4	21,5	20,6	19,7	18,8	17,9	17,0	16,1	15,2	14,3

tuntimäärän ylittäviltä tunneilta, jonka jälkeen korvaus 100 %

Työ/vapaapäivät	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Poissaolopäivät	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Perustuntimäärä	89,0	83,0	77,1	71,2	65,2	59,3	53,4	47,4	41,5	35,6	29,7	23,7	17,8	11,9	5,9
Lisätyökorv. yli 120 t	62,1	57,9	53,8	49,7	45,5	41,4	37,2	33,1	29,0	24,8	20,7	16,6	12,4	8,3	4,1
Ylityökorv. 50% perus-	13,4	12,6	11,7	10,8	9,9	9,0	8,1	7,2	6,3	5,4	4,5	3,6	2,7	1,8	0,9

tuntimäärän ylittäviltä tunneilta, jonka jälkeen korvaus 100 %

30 päivän kk															
Työ/vapaapäivät	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16
Poissaolopäivät	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Perustuntimäärä	172,0	166,3	160,5	154,8	149,1	143,3	137,6	131,9	126,1	120,4	114,7	108,9	103,2	97,5	91,7
Lisätyökorv. yli 120 t	120,0	116,0	112,0	108,0	104,0	100,0	96,0	92,0	88,0	84,0	80,0	76,0	72,0	68,0	64,0
Ylityökorvaus 50 % perus-	26,0	25,1	24,3	23,4	22,5	21,7	20,8	19,9	19,1	18,2	17,3	16,5	15,6	14,7	13,9

tuntimäärän ylittäviltä tunneilta, jonka jälkeen korvaus 100 %

Työ/vapaapäivät	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Poissaolopäivät	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Perustuntimäärä	86,0	80,3	74,5	68,8	63,1	57,3	51,6	45,9	40,1	34,4	28,7	22,9	17,2	11,5	5,7
Lisätyökorv. yli 120t	60,0	56,0	52,0	48,0	44,0	40,0	36,0	32,0	28,0	24,0	20,0	16,0	12,0	8,0	4,0
Ylityökorvaus 50 % perus-	13,0	12,1	11,3	10,4	9,5	8,7	7,8	6,9	6,1	5,2	4,3	3,5	2,6	1,7	0,9

tuntimäärän ylittäviltä tunneilta, jonka jälkeen korvaus 100 %

31 päivän kk															
Työ/vapaapäivät	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17
Poissaolopäivät	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Perustuntimäärä	172,0	166,5	160,9	155,4	149,8	144,3	138,7	133,2	127,6	122,1	116,5	111,0	105,4	99,9	94,3
Lisätyökorv. yli 120t	120,0	116,1	112,3	108,4	104,5	100,6	96,8	92,9	89,0	85,2	81,3	77,4	73,5	69,7	65,8
Ylityökorvaus 50 % perus-	26,0	25,2	24,3	23,5	22,6	21,8	21,0	20,1	19,3	18,5	17,6	16,8	15,9	15,1	14,3

tuntimäärän ylittäviltä tunneilta, jonka jälkeen korvaus 100 %

Työ/vapaapäivät	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Poissaolopäivät	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Perustuntimäärä	88,8	83,2	77,7	72,1	66,6	61,0	55,5	49,9	44,4	38,8	33,3	27,7	22,2	16,6	11,1	5,5
Lisätyökorv yli 120 t	61,9	58,1	54,2	50,3	46,5	42,6	38,7	34,8	31,0	27,1	23,2	19,4	15,5	11,6	7,7	3,9
Ylityökorvaus 50 % perus-	13,4	12,6	11,7	10,9	10,1	9,2	8,4	7,5	6,7	5,9	5,0	4,2	3,4	2,5	1,7	0,8

tuntimäärän ylittäviltä tunneilta, jonka jälkeen korvaus 100 %

TYÖAIKATAULUKKO/90 t/kk osittainen hoitovapaa

LIITE 3B

28 päivän kuukausi														
Työ/vapaapäivät	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15
Poissaolopäivät	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Perustuntimäärä	90,0	86,8	83,6	80,4	77,1	73,9	70,7	67,5	64,3	61,1	57,9	54,6	51,4	48,2
Työ/vapaapäivät	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Poissaolopäivät	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Perustuntimäärä	45,0	41,8	38,6	35,4	32,1	28,9	25,7	22,5	19,3	16,1	12,9	9,6	6,4	3,2

29 päivän kuukausi														
Työ/vapaapäivät	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16
Poissaolopäivät	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Perustuntimäärä	90,0	86,9	83,8	80,7	77,6	74,5	71,4	68,3	65,2	62,1	59,0	55,9	52,8	49,7
Työ/vapaapäivät	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2
Poissaolopäivät	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Perustuntimäärä	46,6	43,4	40,3	37,2	34,1	31,0	27,9	24,8	21,7	18,6	15,5	12,4	9,3	6,2

30 päivän kuukausi														
Työ/vapaapäivät	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17
Poissaolopäivät	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Perustuntimäärä	90,0	87,0	84,0	81,0	78,0	75,0	72,0	69,0	66,0	63,0	60,0	57,0	54,0	51,0
Työ/vapaapäivät	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2
Poissaolopäivät	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Perustuntimäärä	45,0	42,0	39,0	36,0	33,0	30,0	27,0	24,0	21,0	18,0	15,0	12,0	9,0	6,0

31 päivän kuukausi														
Työ/vapaapäivät	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18
Poissaolopäivät	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Perustuntimäärä	90,0	87,1	84,2	81,3	78,4	75,5	72,6	69,7	66,8	63,9	61,0	58,1	55,2	52,3
Työ/vapaapäivät	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3
Poissaolopäivät	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Perustuntimäärä	46,5	43,5	40,6	37,7	34,8	31,9	29,0	26,1	23,2	20,3	17,4	14,5	11,6	8,7

LIITE 4**Lepo- ja puskuriajat asemapaikalla ja ulkoasemalla (muut kuin aikaero- ja kaukolennot)**

Puskurivapaalla tarkoitetaan yksittäisestä lennosta seuraavaa yhdenjaksoista lepoaikaa, joka on annettava välittömästi lennon jälkeen seuraavasti:

TYÖAJAN PITUUS	LEPO/ PUSKURI ULKOASEMALLA	LEPO/ PUSKURI ASEMAPAIKALLA
12 h tai alle	11 h	12 h
Yli 12 h	11 h	18 h
Yli 14 h	18 h	24 h
Yli 16 h	18 h	30 h
Yötyötä yli 4 h (23:00–07:00 välisenä aikana)	21 h Välittömästi seuraavaa työvuoroa saa suunnitella alkavaksi ennen klo 10:00	21 h Seuraava lento saa sisältää yötyötä, mutta välittömästi seuraava lento ei saa olla yötyölento = yötyötä 4h tai yli. Välittömästi seuraavaa työvuoroa ei ennen klo 10:00. Mikäli lento vaatii toipumis- ja/tai vapaapäiviä ei työvuoro voi alkaa ennen klo 07:00.

Aikaero- ja kaukolentojen lepoajat asemapaikalla ja ulkoasemalla

AIKAEROLENNOT	LEPO ULKOASEMALLA	PUSKURI/LEPO ASEMAPAIKALLA
Menolento alle 12 h	36 h	Puskuri saapumispäivänä klo 24.00 saakka + 55 h (itä) tai 60 tuntia (länsi)
Menolento alle 12 h	23 h	Puskuri saapumispäivänä klo 24.00 saakka + VVV + 55 h (itä) tai 60 h (länsi)
Menolento yli 11 h, josta yötyötä touko- syyskuussa 4h 30min ja loka- huhtikuussa 3h 30 min	36h	Puskuri saapumispäivä klo 24.00 saakka + 55 h (itä) tai 60 h (länsi)
Menolento yli 11 h, josta yötyötä touko- syyskuussa 4h 30min. ja loka- huhtikuussa 3h 30 min.	23 h	Puskuri saapumispäivänä klo 24.00 saakka + 2xVVV + 55 h (itä) tai 60 h (länsi)
Paluulennon työaika yli 12 h		Puskuri saapumispäivänä klo 24.00 saakka + VVV + 55 h (itä) tai 60 h (länsi)
Paluulennon työaika yli 14 h		Puskuri saapumispäivänä klo 24.00 saakka + 2xVVV + 55 h (itä) tai 60 h (länsi)
Meno- ja paluulennon työaika yli 12 h	42 h	Puskuri saapumispäivänä klo 24.00 saakka + VVV + 55 h (itä) tai 60 h (länsi)
Välilaskuton lento/suunniteltu yli 12 h	42 h	
KAUKOLENNOT	LEPO ULKOASEMALLA	LEPO/PUSKURI ASEMAPAIKALLA
Paluulennon työaika alle 12 h	21 h	Puskuri saapumispäivänä klo 24.00 saakka + 24 h
Paluulennon työaika yli 12 h	21 h	Puskuri saapumispäivänä klo 24.00 saakka + VVV +24 h

Paluulennon työaika yli 14 h	21 h	Puskuri saapumispäivänä klo 24.00 saakka + 2xVVV +24 h
Menolennon työaika yli 12 h	42 h	

VVV-päivällä tarkoitetaan vähintään kalenterivuorokaudenpituista ylimääräistä vapaa-aikaa.

Yksi VVV päivä on kolme VY-tuntia. Yksi VY-tunti on siis 1/3 VVV-päivästä. VY-tunteja tulee olla vähintään kolme ennen kuin ca voi ottaa tunnit vapaina. VY-tunteja voidaan kuitenkin maksaa vähemmän kuin kolme VY-tuntia ca:n niin halutessa.

VVV- ja VY-vapaa annetaan ca:n ilmoittamana ajankohtana, mikäli se ei vaikeuta työnantajan toimintaa. Työnantaja ei voi sijoittaa VVV- tai VY-vapaata ca:n työvuorolistalle ilman ca:n suostumusta.

Ca:lla on oikeus saada vapaana VVV-päivä tai VY-tunteja niin halutessaan. VVV-päivä vastaa 8-tunnin palkkaa. Työnantaja ei voi maksaa VVV-päivää tai VY-tunteja ilman ca:n suostumusta.

1 § HOTELLIN TASO

Huoneen tulee olla vähintään yhden hengen huone, nykyaikaisesta kansainvälisen länsimaalaisen hotelliketjun nimellä toimivasta ensimmäisen luokan hotellista. Hotelliketjun tulee olla luotettava ja hyväksi koettu, jotta yksittäisten hotellien taso vaihtelut eivät muodostuisi liian suuriksi. Valinnassa otetaan kuitenkin huomioon kohteen kokonaistarjonta.

2 § HOTELLIN VALINTA

Mikäli hotellin valinnoista vastaa yhtiön puolelta ulkopuolinen taho, vastaa yhtiö siitä, että tätä sopimusta noudatetaan.

2.1 Yleiset vaatimukset:

2.1.1. Hotellin tulee sijaita miehistöjen turvallisuuden ja riittävän levon kannalta tarkoituksenmukaisessa paikassa, jonka osapuolet ovat yhteisesti hyväksyneet. Mikäli kohde on esim. lomasaari, käytettävän hotellin sijainnista sovitaan yhdessä. (Yhtiön ja yhdistyksen edustaja)
Tapauskohtaisista poikkeuksista voidaan perustelluista syistä yhtiön ja yhdistyksen kesken yhdessä sopia.

2.2 Hotellihuoneeseen liittyvät vaatimukset:

2.2.1. Alueilla, joissa vesijohtovesi ei ole juotavaa, on huoneessa oltava tarjolla pulloitettua, juomakelpoista vettä.

2.2.2. Huoneen tulee sijaita osapuolten hyväksymällä alueella hotellissa, huomioiden ulkoinen ja sisäinen melutaso sekä päivällä että yöllä.

2.2.3. Huoneen tulee olla pimennettävissä myös päivällä.

2.2.4. Huoneessa tulee olla mahdollisuuksien mukaan säädettävä ilmastointi tai lämmitys.

2.2.5. Hotellissa tulee mahdollisuuksien mukaan olla huonepalvelu.

2.3. Turvallisuusvaatimukset:

2.3.1. Huoneessa ja hotellin tiloissa tulee olla palovaroitus- ja automaattinen sammutusjärjestelmä. Mikäli huoneessa ei ole palovaroitinta eikä automaattista sammutusjärjestelmää, on huoneesta oltava oven lisäksi vaihtoehtoinen poistumistie.

2.3.2. Hotellissa tulee olla asialliset, esteettömät ja selvästi merkityt hätäpoistumistiet.

2.3.3. Huoneen ovi tulee voida lukita sisäpuolelta niin, ettei sitä saa ulkopuolelta auki kuin hätätilanteessa. ovessa tulee olla esim. turvalukko, turvaketju tai turvalenkki.

2.3.4. Parvekkeen oven tulee olla lukittavissa eikä parvekkeelle tule olla mahdollista nousta katutasolta ilman apuvälineitä.

2.3.5. Huoneessa tai hotellissa tulee olla arvotavaroiden ja passien ym. asiakirjojen säilytykseen sopiva tallelokero.

2.3.6. Hotellin tulee mahdollisuuksien mukaan tarjota ca:n niin pyytäessä vaatimukset täyttävä huone niin alhaalta, että se on paikallisen palokunnan ulottuvilla.

2.3.7. Jos hotellissa on tarjolla vain yhteisellä väliovella (connection door) varustettuja huoneita miehistön käyttöön, tulee välioven toisella puolella asuvan olla oman yhtiön miehistöä.

2.3.8. Yhtiön hotellitiedotteessa tulee olla maininta yhtiön vaatimustason täyttävästä lääkäripalveluista.

2.4. Poikkeustilanteet

2.4.1. Niitä tilanteita varten, jolloin sovittu hotelli ei ole käytettävissä, sovitaan tilanteen ja paikkakunnan salliessa tilapäinen hotelli, jonka tiedot ja ohjeet tulee olla hotellitiedotteessa.

2.4.2. Poikkeustilanteissa ensisijaisesti tukeudutaan tunnettujen kansainvälisten hotelliketjujen tarjontaan ja voimassa oleviin hotellinvalintalistassa oleviin vaihtoehtoihin, kuten 1 §:ssä on mainittu rajoituksineen. Molemmat osapuolet myötävaikuttavat järkevään hotelliratkaisuun.

2.5. Muut asiat:

2.5.1. Mikäli yhtiön suunnittelemat työajat ovat sellaiset, ettei ole kohtuullista olettaa ca:n osallistuvan hotellin aamiaiselle, on ca oikeutettu samantasoiseen ateriakokonaisuuteen työvuoroihin sopivana aikana sovitussa hotellissa. Tämä voi olla esim. huonepalvelusta tai hotellin muusta ravintolasta tilattu vastaavan arvoinen ateria.

2.5.2 Lennon vanhimpana toimivalla ca:lla tulee olla mahdollisuus käyttää hotellissa olevaa laajakaistayhteyttä maksutta, joko omassa huoneessaan tai siihen erikseen varatussa paikassa esim. hotellin business-centerissä.

3 § HOTELLIN VALINTAMENETTELY

3.1 Reittiliikenne, lomalentoliikenne ja tilauslennot

3.1.1 Hotellin valintaan tähtäävän tiedustelun suorittaa ja alustavat neuvottelut käy työnantajan nimeämä edustaja.

Työnantajan nimeämä edustaja antaa yhdistyksen edustajalle tai luottamusmiehelle tiedoksi ehdotettavien hotellien nimet ja tiedot 3kk ennen hotellin varsinaista valintaa. Tänä aikana tarkistetaan että hotellisopimuksen ehdot täyttyvät Myös yhdistyksellä on oikeus esittää miehistöhotelliksi sopivia hotelleja. Mikäli jokin esillä olevista hotelleista todetaan valintaohjeen vastaiseksi, on kummallakin osapuolella oikeus poistaa kyseinen hotelli valinta menettelystä.

3.1.2 Yhtiö suorittaa miehistöhotellin valinnan liikennekausittain.

Hotelli valitaan yhtiön ja yhdistyksen valmistelemalla valinta menettelyllä.

3.1.3 Mikäli valittu hotelli osoittautuu valintaohjeen vastaiseksi ja näin ollen miehistöhotelliksi sopimattomaksi, käynnistetään toimenpiteet hotellin vaihtamiseksi välittömästi.

3.1.4 Yhtiö antaa yhdistykselle tiedoksi sopimuksia tekevän tahon ja kontaktihenkilön.

3.1.5 Yhtiö esittää yhdistyksen nimeämälle edustajalle ehdolla olevien hotellien tarjoukset ennen lopullista valintaa.

3.2. Työnantaja tekee valinnan yhteisesti hyväksytyistä, ehdolla olevista hotelleista.

3.3. Pääsääntöisesti hotellin valinta uusissa lentokohteissa, joissa yövytään säännöllisesti, tai valintaan liittyvät erimielisyydet edellyttävät käyntiä paikan päällä. Osapuolet suosittelevat, että sen tekevät yhtiön ja yhdistyksen edustajat ja myöskin yöpyvät kyseisessä hotellissa.

Jos käynti tehdään työvuoron puitteissa, se tulee järjestää siten että se ei riko OMA:n riittävän levon pykälää, fit for flight.

3.4. Työnantajan nimeämä edustaja tekee hotellivarauksen ja sopimuksen.

4 § HOTELLIN VAIHTO

Työnantaja voi vaihtaa perustellusta syystä hotellin toiseen, yhdessä aikaisemmin hyväksytyistä hotelleista, muutoin hotellia voidaan vaihtaa vain osapuolten yhteisestä sopimuksesta.

Ellei hotellista päästä pääluottamusmiehen ja työnantajan kesken yksimielisyyteen, viedään asia liittojen välillä sovittavaksi.

5 § TIEDOTTEET

5.1 Hotellisopimukseen sisältyvät tiedot ja palvelut on tiedotettava hotellin valinnan jälkeen viipymättä pääluottamusmiehelle.

5.2 Yhtiön tulee tiedottaa hotellisopimuksen sisällöstä ca:lle esim. hotellitiedotteella ja huolehtii ko tietojen päivytyksestä. Tietojen tulee sisältää ainakin hotellin nimi, osoite ja puhelinnumero sekä hotellisopimukseen sisältyvät palvelut ja kuljetusjärjestelyt.

6 § HOTELLIHUONEEN ODOTUS

6.1 Jos ca joutuu odottamaan huonetta hotelliin saavuttuaan yli tunnin (aikaerolennon ja neljä tuntia tai enemmän yötyötä sisältävän lennon jälkeen yli 1/2 tuntia), odotusajalta korvataan 1 VVV jokaiselta täydeltä puolelta tunnilta, kuitenkin enintään 3 VVV.

Korvauskäytännöstä voidaan sopia myös paikallisesti

6.2 Jos ca joutuu etsimään hotellihuoneen majoittumispaikkakunnalta, tähän käytetty aika on työaika

Neljä tuntia tai sitä lyhyempi aika palvelusaikojen välillä on kokonaan työaika.

Pitempikin aika palvelusaikojen välillä muualla kuin asemapaikalla on kokonaan työaika, ellei työnantaja ole järjestänyt kustannuksellaan kohtuulliset ehdot täyttävää majoituspaikkaa vähintään kolmen tunnin yhtäjaksoista lepoa varten.

Ilman ca:n suostumusta ei suunnitella lentoyhdistelmiä, joissa työaika asemapaikalla katkeaa ilman, että vuorokautinen vähimmäislepo täyttyy.

Kummassakin tapauksessa on minimilevon toteuduttava odotus- ja etsintäajan lisäksi, sekä OMA:n kohta fit for flight

7 § YHTEINEN HOTELLIHUONE

7.1 Jokaiselle ca:lle varataan oma huone. Tarvittaessa käytetään useamman hotellin palveluksia. Jos huoneita ei kuitenkaan saada tarvittavaa määrää ja ca joutuu jakamaan huoneen toisen miehistöön kuuluvan kanssa, suoritetaan korvauksena 1 VVV + 50 €/vrk kullekin..

Korvauskäytännöstä sovitaan paikallisesti

7.2 Jos on kysymyksessä esim. lentosarjaa koskeva järjestely, jossa joudutaan edes osittaiseen ”yhteismajoitukseen”, pääluottamusmies ja työnantaja sopivat siitä erikseen.

8 § HOTELLILASKU

8.1 Työnantaja korvaa hotelliyöpymisestä johtuneet kulut joko siten, että hotelli laskuttaa suoraan työnantajaa tai miehistö maksaa laskun luottokortilla tai käteisellä mukanaan olevasta matkakassasta ja tilittää laskun matkakassan tilityksen yhteydessä

Lennon CC on velvollinen valvomaan yhtiön etua mm. tarkistamalla laskut silloin kun maksu tapahtuu matkakassasta käteissuorituksena.

8.2 Hotellilaskuun saa sisältyä kaikki se, mikä kuuluu huoneen hintaan, sekä hotellin ruokailutiloissa nautittu kohtuullinen aamiainen sekä mahdolliset pakolliset verot ja palvelurahat.

Ca:n tulee maksaa kaikki muu, kuten huonepalvelu, yksityispuhelut ym. itse. Mikäli laskusta kuitenkin löytyy yhtiön korvattavaksi kuulumattomia kuluja, peritään ne automaattisesti asianomaisen palkasta.

Hotellin kanssa tehtävä sopimus yleisesti edellyttää, että asukas itse kuittaa omat laskunsa.

8.3 Kunnollinen aamiainen tarkoittaa mahdollisuutta lämpöiseen ja terveelliseen ateria kokonaisuuteen (Vrt American breakfast) sisältäen esim. kahvin tai teen, tuoremehun, jogurtin, hedelmät, leivän ja kananmunat mikäli ei ole toisin sovittu. Epäselvissä tapauksissa lennon cc ratkaisee aamiaisen kohtuullisen sisällön.

LIITE 6

Palautumistaulukko

Aikavyöhyke

t

12											↑	6
11										↑	5,5	→
10									↑	5	→	
9								↑	4,5	→		
8							↑	4	→			
7						↑	3,5	→				
6					↑	3	→					
5				↑	2,5	→						
4				2	→							
3												
2												
1												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Näin laskien päästään seuraavanlaisiin palautumiskertymiin.

AIKAVYÖ-HYKE

OLESKELU

OLESKELU

PALAUTUMISKERTYMÄ

(tuntiero asemapaikkaan nähden)

4 t	4 vrk tai enemmän	2 vrk
5 t	5 vrk "	2,5 "
6 t	6 vrk "	3 "
7 t	7 vrk "	3,5 "
8 t	8 vrk "	4 "
9 t	9 vrk "	4,5 "
10 t	10 vrk "	5 "
11 t	11 vrk "	5,5 "
12 t	12 vrk "	

TYÖSOPIMUSMALLI

LIITE 7

1. TYÖSOPI- MUKSEN TEKIJÄT	Työnantaja Liike- tai kotipaikka	
	Työntekijä	
	Yllä mainittu työntekijä sitoutuu korvausta vastaan tekemään yllä mainitun työnantajan hänelle osoittamaa työtä tämän johdon ja valvonnan alaisena sekä seuraavin ehdoin:	
2. TYÖSOPI- MUKSEN VOIMASSAOLO	Työsuhteen alkamispäivä...../.....	
	Työsuhteen alkaessa on.....kuukauden koeaika	
Työsopimus on voimassa		
☐ toistaiseksi		
☐ määräajansaakka, peruste:		
3. TYÖAIKA	Työsuhde on	
	☐ kokoaikainen	
☐ osa-aikainen, jolloin keskimääräinen viikkotyöaika on tuntia		
Työntekijä sitoutuu tekemään sunnuntai- ja lisätyötä tarvittaessa, jolloin tästä suoritetaan lain ja työehtosopimuksen mukainen korvaus		
4. TYÖTEHTÄVÄT JA ASEMAPAIKKA	
5. PALKKA JA PALKANMAKSU- KAUSI	Työsuhteen alussa palkka on Palkanmaksukausi on	
6. IRTISANOMIS- AIKA	☐ työehtosopimuksen mukaan	
7. TYÖEHTO- SOPIMUS	Työsuhteessa noudatetaan matkustamohenkilökunnan työehtosopimusta.	
8. MUUT EHDOT	(Tarvittaessa eri liitteellä; mahdollinen liite allekirjoitetaan sekä työnantajan että työntekijän toimesta)	
9. PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS	Tätä sopimusta (ja sen mahdollisia liitteitä) on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, joista yksi kummallekin osapuolelle.	
	Paikka	Aika
	Työnantajan allekirjoitus	Työntekijän allekirjoitus

Jälkipainos kielletään

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Eteläranta 10 6. krs, PL 62, 00131 Helsinki

Vaihde 020 595 5000

Faksi 020 595 5001

www.palta.fi

SLSY

Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistys
Finnish Cabin Crew Union

Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistys

John Stenbergin ranta 6, 3.krs

00530 Helsinki

Puh. (09) 6131 1340

www.slsy.fi